DOĞAN KARDEŞ

"Hayatımda yediğim en güzel pizza..."

"Geçen Cumartesiydi. Annemle canımız çok pizza çekti. Babam, 'İyi bir yer biliyorum, sizi oraya götüreyim.' dedi... Gerçekten de öyleymiş. Kapısında kocaman 'SICILY'S PIZZA' diye yazıyor. Pizzaları bir harika... Hem istediğiniz büyüklükte yapıyorlar, hem de içine siz ne isterseniz onu koyuyorlar. Ben karışık istedim. Hayatımda yediğim en güzel pizzaydı. Bizimkiler de çok beğendiler... Hem Sicily's'de başka şeyler de var: İtalyan makarnaları, bizim mantıya benzeyen hamur işleri, bir dolu çeşit çeşit salata... Hele tatlılarla dondurmaları göreceksiniz... Hımmm öyle nefis ki! O rengârenk kuplara bayıldım... Biz haftaya yine gideceğiz. Daha lafını ederken bile ağzım sulanıyor..."

Çocuklar, "Sicily's Pizza Çocuk Kulübü'ne üye oldunuz mu?

Doğum günü için Sicily's Pizza'ya gelen kulüp üyelerine nefis tatlı veya dondurmalarımızdan ikram ediyoruz. Üye olmak için, bir kart doldurmanız yeter!

Sicily's Pizza
Italian Eatery

"Gerçek pizzanın yeri"

Aksoy Hastanesi karşısı, MECİDİYEKÖY Tel: 175 71 08 (2 hat) ■ Bağdat Cad. No: 376, ŞAŞKINBAKKAL Tel: 385 30 45 (4 hat)

DOĞAN KARDEŞ

1945'TEN BERİ TÜRK ÇOCUKLARININ DERGİSİ

Sayı 32, Mayıs 1991

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti. Adına Sahibi:
Ömer KAYALIOĞLU

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Müdür:
Turhan ILGAZ

Yazı İşleri Müdürü: Nevzat BASIM
Sanat Yönetmeni: Erdoğan UĞURLU
Yazı İşleri: Selda BAYBARA, Ayşegül KOŞAN, Sema Polat ÖĞÜT,
Grafik Uygulama: Zeynep ARSLAN, Zahide GÖREN

Katkıda Bulunanlar: Hasan AYDIN, Tuncay BATIBEKİ, Behice BALTA, Nesrin BARAZ, Tansel BAYBARA, Erhan BENER, Şefika ÇORUH, Gülten DAYIOĞLU, Ercan DİNÇER, Nazan ERKMEN, Bahadır İŞLER, Feridun ORAL, Ateş SUNAY

Kapak Deseni: Feridun ORAL

Reklam ve Pazarlama Müdürü:
Metin MERİÇBOYU

Abone ve Bilgi İşlem: Figen MANGALTEPE, Deniz ONAT
Dağıtım: Gürsel HINÇER
Pazarlama Temsilcileri: Şule ALTUNDİREK, Emre BİTİK, Avni ÇAĞIRIR, Gamze HOŞOL, Füsun İNSEL, Serkan İYİGÜN, Deniz Gökçen OĞUZ, Ender PAKİŞ
Muhasebe: Levent ALTUNBEK, Işın EVİRGEN

Dizgi: Tipograf
Renk Ayırımı, Film ve Montaj: Laçin Repro
Baskı: Media Print
Dağıtım: GAMEDA

İlan Koşulları:
Arka Kapak : 5.000.000 TL
Kapak İçleri : 4.500.000 TL
İç Sayfalar : 4.000.000 TL
İnsört : 6.500.000 TL

Fiyatı: 4.000 TL (KDV dahil)
KKTC Fiyatı: 6.000 TL
Abone Bedeli (yalnız 1 yıllık): 45.000 TL
Taahhütlü Gönderi: 70.000 TL
Yurt Dışı: 20 US $, 30 DM

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti.
Yeniçeriler Cad. Sinekli Medrese Sk. No: 1, Kat: 3
Beyazıt/İSTANBUL
Telefon: 516 93 23 - 516 85 32 - 516 89 83
Faks: 516 13 51

DÜNYA ÇOCUK GÜNÜ

6. Dünya Çocuk Günü, New York'taki Birleşmiş Milletler Genel Kurul Salonu'nda, 21 Nisan 1991 Pazar günü kutlandı. Kutlamalarda ülkemizi, Denizli Hacı Halil Bektaş İlkokulu 4. sınıf öğrencisi Şükrü Altuntaş temsil etti. Şükrü'nün yanında öğretmeni Vicdan Gencer, annesi Nimet Altuntaş ve Doç. Dr. Türkel Minibaş bulunuyordu. Fotoğrafta (soldan sağa) Nimet Altuntaş, Türkel Minibaş, Vicdan Gencer, (önünde) Şükrü Altuntaş ve Turhan Ilgaz görülüyor.

SINAVA HAZIR MIYIZ?

Deniz Sarıöz arkadaşımız, Anadolu Liseleri sınavında geçtiğimiz yıl birinci oldu. 26 Mayıs 1991 Pazar günü yapılacak sınav öncesi, Deniz arkadaşımızla, psikolog Suna Tanaltay ile ve dergimize ek olarak verdiğimiz testleri hazırlayan Nebahat Taner ile, sınavla ilgili olarak görüştük. Görüşmeleri, gazetemizin 3. sayfasında bulabilirsiniz.

Geleceğin Ressamları;

Siz "Sevgi"nin

resmini yapabilir misiniz?

Ailenizi, anne-baba ve kardeşlerinizi, büyükanne ve büyükbabanızı; yakınlarınızı; öğretmeninizi komşularınızı seversiniz.

Sevdiğiniz oyuncaklarınız, giysileriniz vardır.

Sevdiğiniz bir müzik türü, sevdiğiniz parklar, sevdiğiniz oyunlar, sevdiğiniz filmler, sevdiğiniz bir şeyler mutlaka vardır.

Güneşin doğuşunu ya da batışını da sevebilirsiniz.

Gülmeyi sevebilirsiniz.

Lunaparka gitmeyi sevebilirsiniz.

Sevmek çok kapsamlı bir duygu!

Sizden bu duyguyu en yoğun şekilde duyduğunuz olayın resmini yapmanızı istiyoruz.

Katılma Koşulları

- Yarışmaya İlkokul 4 ve 5. sınıf öğrencileriyle tüm ortaokul öğrencileri katılabilirler.
- Yarışmaya yalnızca bir resimle katılabilirsiniz.

  Resimlerinizi iki karton arasında kırılmayacak şekilde katladıktan sonra, 31 Mayıs 1991 Cuma günü akşamına dek elden büromuza getirebilir ya da;

  Doğan Kardeş Geleceğin Ressamları
  Yeniçeriler Cd. Sinekli Medrese Sk., No: 1 Kat: 3
  Beyazıt-İSTANBUL
  adresine iadeli taahhütlü olarak postayla gönderebilirsiniz.
- Resimler en büyük 30×40 boyutunda, resim kâğıdına yapılacaktır. Dilediğiniz boya çeşidini kullanabilirsiniz.
- Resimlerinizin arkasına, ad ve soyadınızı, yaşınızı, okul ve sınıfınızı, açık adresinizi yazmayı, bir adet de vesikalık fotoğrafınızı göndermeyi unutmayınız.
- Resimleriniz, bir ön elemeden geçirildikten sonra seçici kurulun değerlendirmesine sunulacaktır.
- Seçici kurul: Filiz Berk Doğutürk (11 yaşında), Nazan Erkmen (çizer), Can Göknil (çizer), Fatma Tülin Öztürk (ressam)
- Gönderilen resimler iade edilmeyecektir. Resimlerin her türlü yayım ve kullanım hakkı Yapı Kredi Yayınları Limited Şirketi'ne aittir.

ÖDÜLLER

Birinciye Commodore Bilgisayar

İkinciye Bisiklet

Üçüncüye Yağlıboya Seti

Mansiyon kazanan yedi kişiye de Amatör Fotoğraf Makinaları

TOPTAN SATIŞ MAĞAZASI: Şafak Sk. Yavuz İşhanı No:51-53 Osmanbey-İSTANBUL
TELEFON: 131 68 10 FABRİKA TEL:598 98 00/ 4 Hat Fax:580 07 44
TÜRKİYE'NİN HER YERİNDE SEÇKİN MAĞAZALARDA

POSTA KUTUSU

ANNECİĞİM

Kuşlar öter,
Çiçekler açar,
Bahar gelir.
Bunları veriyorum
Hediye olarak
Anneciğim.

İçimden gelir
Resim yapar,
Şiir yazarım.
Bu resmi, bu şiiri
Sana veriyorum
Anneciğim.

İçimde sana karşı bir sevgi var.
Ben büyüdükçe büyür
Bu sevgi bin kat.
Bu sevginin en büyük halini
Hediye ediyorum
Sana anneciğim.

Ve son olarak:
Senin Anneler Günü'ndeki
Mutluluğunu
Hediye ediyorum
Anneciğim.

Çağrı KOÇYİĞİT /
BAKIRKÖY-İSTANBUL

GÜNEŞ

Güneşin dünya için,
Çok faydaları var.
Unutmayın
siz onları çocuklar.

Güneş bize can verir,
Bitkilere hayat verir.
Çocuklar eğlenelim,
Hep beraber gezelim.

Temiz hava, bol güneş,
Sağlık verir insana.
Güneşte fazla oynama
Zararları da olur sana.

Didem ÇETİNKAYA /
KEMALPAŞA-İZMİR

SENİ UNUTMAYACAĞIZ

Doğan Kardeş'in kurucusu
Şeker Fabrikalarının öncüsü
Doğan'ın da babası,
Seni unutmayacağız.

1945'ten beri
Türk çocuklarının dergisi
Doğan Kardeş'i kurdun
Seni unutmayacağız.

Seni biz çok severiz
Bizim güzel dedemiz
Sevgini yitirmeyiz
Seni unutmayacağız

Öykü ULUÇAY
Cumhuriyet İlkokulu 4/C
KARADENİZ EREĞLİ

GÖKYÜZÜ

Gökyüzüne bakmadan
Geçmez benim her gecem
Bulutsuz gecelerde
En meraklı bilmecem.

Aydedenin etrafı
Aydınlık yıldız dolu
Milyonlarca yıldızdan
yapılmış samanyolu.

Yıldızların bazısı
parlak, bazısı donuk
Parlak olanlar ateş,
Bazısı da çok soğuk.

Yakmasaydı hava
Düşen yıldız taşını
Yararlardı her biri
İnsanların başını.

Ayşen DEVELİ / ADIYAMAN

KAPLUMBAĞA

Her sabah ve
Bu sabah
Otobüsle giderken
Kaplumbağayı
gördüm pencereden
Gel beraber gidelim
dedim
Bana selam verip
İşim acele deyip
gitti
Kaplumbağa

Emel ALTINOK

SİHİRLİ BALIK

Çok eskiden, Kızılçam adlı bir köyde Hasan Usta adında bir marangoz yaşarmış. Aynı köyde Osman dede adında bir dede varmış. Bu dedenin Sibel adında bir torunu varmış. Sibel balıkları çok severmiş. Her gün ırmağın yanına gider, balıklara yem verirmiş. Daha sonra onlarla konuşurmuş. "Şirin balıklar, keşke biriniz benim olsanız" diye mırıldanırmış.

Günlerden bir gün, yine böyle mırıldanırken aklına bir fikir gelmiş. "Madem gerçek bir balığım yok, o zaman oyuncak bir balığım olur" demiş. Hemen Hasan Usta'ya gidip, ondan tahta bir balık yapmasını istemiş. Hasan Usta "Bir güne kadar hazır olur" demiş. Sibel koşarak evin yolunu tutmuş.

Ertesi gün Sibel öğlene kadar evin içinde dolanıp durmuş. En sonunda dayanamayıp Hasan Usta'nın atölyesine gitmiş. Hasan Usta'ya "Balığım bitti mi?" demiş. Hasan Usta Sibel'e balığı uzatıp "al bakalım, sarı bir balığın oldu" demiş. Sibel "yaşasın" diye bir çığlık atmış. Sonra balığı kaptığı gibi eve koşmuş. Merdivenlerden yukarı çıkmış. Dedesini bulup ona; "çok güzel sarı bir balığım oldu" demiş.

Ertesi gün balığıyla oynarken tahta balık kovadaki suya düşmüş. Birdenbire inanılmaz bir şey olmuş. Tahta balık, sarı parlak pullu bir balığa dönüşmüş. Sibel çok korkmuş. Eve doğru koşmaya başlamış. Fakat biraz sonra merakını yenemeyip balığın yanına yavaş yavaş yaklaşmış. Balık bir de konuşmasın mı? Sibel artık ne yapacağını bilememiş. Oraya koşmuş, buraya koşmuş, ne yapacağına karar verememiş. En sonunda balığın yanına gidip onu dinlemeye başlamış. Balık şunları söylüyormuş. "Ben sihirli bir balığım, pullarımdan birini koparıp yastığının altına koyarsan dileğin gerçek olur" diyormuş. Sibel balığın dediği gibi yapmış. Akşam yatarken bir dilek dilemiş. Dilediği şey "Odasının akvaryumlarla dolu olması" imiş.

Ertesi sabah uyandığında bir de ne görsün; akşam dilediği gibi odası akvaryumlarla dolu imiş. Aralarında sihirli balık da varmış. Sihirli balık "İşte istediğin oldu" demiş. Sonra suya dalmış.

Sibel artık ne isterse oluyormuş. Artık birçok balığı da varmış. Irmaktaki balıklara da gerek kalmamış.

Sibel ve dedesi hayatları boyunca mutlu yaşamışlar.

Şaylan YILMAZ / BANDIRMA

BİRLİKTE YAZALIM YARATALIM

Hazırlayan: Nesim BARAZ

HARİKA ÇOCUK

Bisküvi, çikolata, kâğıtlı şeker, zeytinyağı, sabun yapımevleriyle küçük tamir atelyelerinin yanyana odalarda bulunduğu, sefer tasına benzeyen hanlardan birinin genzi tıkayan pis havası içinde ekmeğini küçücük pedalıyla kazanmaya çalışan bir arkadaşı görmeye gitmiştim. Bulamadım. Dönecektim ki, kapı yanında duran büyükçe bir tahta sandığın içinde onu gördüm: Peynir ekmekle domates yiyordu. Kirli, kıvır kıvır sarı saçları vardı. Makine yağıyla kararmış yüzü, içlerinden aydınlanan harikulade yeşil gözleri...

— Matbaacı abiyi mi aradınız?

— Evet.

— Az evvel kaat kestirmeye gitti. Gelecek.

— Yanındaki boş bir tahta sandığı ters çevirip ikram etti:

— Buyurun, oturun!

Öyle tatlı bakıyordu ki. Oturdum. Ekmeğini bölerek uzattı. Aç olmadığımı söyledim.

— Yoksa ellerim kirli diye mi?

— Yok canım.

— Bizim işte temiz kalınmıyor ki...

— Tamir atelyelerinden birinde çıraklık ettiğini sanarak, sordum:

— Ne iş görüyorsun?

— Torna, tesviye...

— Ha?

Katıla katıla güldü.

— Kim duysa şaşıyor. Bu Eylül'de on ikiyi bitiriyorum halbuki...

— Yani, torna, tesviyeye ait her işi yapabilir misin?

— Ne var yapamayacak? Babamın atelyesi vardı eskiden. Sabahları okula giderdim, öğleden sonra da atelyeye.

— Kaça kadar okudun?

— İlkin dördüne kadar.

— Sonra?

— Sonra annem öldü. İki kardeşimle ortada kaldık. Babam da kötü bir kadının peşine takılınca...

— Okulu bıraktın. Sever miydin okulu?

İçini çekti:

— Hem de nasıl!

— Ne olmak isterdin?

— Kaptan. Büyük denizlerde, dalgalı, korkunç denizlerde dolaşmak. Avrupa'ya, Amerika'ya gitmek. Ekvatoru geçerken vapurda eğlence gırla gidermiş doğru mu?

— Doğru.

— Sonra, Nevyork limanındaki hürriyet heykeli. Boyu kaç metre onun? Büyük mü?

— Bilmem.

— Robenson Krüzoe'yi okudunuz mu siz?

— Okudum.

— Issız adada nasıl da yaşayabilmiş. Değil mi? Böyle şey olur mu?

— Olmasa daha iyi değil mi?

— İyi ama, oluyor. Yahut da, yazarı öyle düşünmüş. Ama iyi düşünmüş. Ne olursa olsun, aferin Robenson'a. Issız adada elini kolunu bağlayıp durmamış, hemen işe girişmiş. Marifet ölmemek değil mi? Yaşamak!

Makine yağlarıyla kirlenmiş mendilini çıkarırken, gözlerim tulumunun geniş cebindeki cam misketlere ilişti. O da bunun farkındaydı. Çıkardı, avucunda şıkırdatarak:

— Ne yapalım, dedi. İş, iş, iş... Bunalıyor insan. Paydoslarda Ateş Ali'yle oynuyoruz.

— Ateş Ali kim?

— Alt kattaki bisküvi yapımevinde çalışıyor. Bizim mahalleli. Her sabah işe birlikte geliriz. Benim annem yok, onun babası. Maça, sinemaya filan da beraber gideriz.

— Misketi mi çok seviyorsun, sinemayı, yoksa maçı mı?

— En çok maçı ama, hava alıyoruz...

— Niye?

— Numaralı tribün bize göre değil. Tekliği toka ettik mi, Teksas'a bırakıyorlar. Teksas'ta da boyumuz yetişmiyor. Stadyumu yaparken çocukları düşünmemişler!

— Siz de?

— Biz de sinemaya gidiyoruz Ali'yle çokluk... Tabii pazarları. Babam evdeyse, sabahleyin erkenden doğru Şehzadebaşı'na.

— Değilse?

— Değilse olmaz. Su ısıtmak, yıkanmak, kardeşlerimi yıkamak işi bana düşer.

— Kaç para kazanıyorsun tesviyecilikten?

— On lira haftada.

— Yetiyor mu?

— Bu pahalılıkta yeter mi? Başka atelye-

lerden yirmi beş lira veriyorlar ama, gidemiyorum.

— Niye?

— Usta babamın arkadaşı!

Dereden, tepeden uzun uzun konuştuk. Bu arada her gün, sabahın beşinde çalar saatin sesiyle uyandığını, gaz ocağına çaydanlığı oturttuğunu, bulaşıkları yıkadığını, çarşıdan ekmek, peynir aldığını, altıya doğru kardeşlerinin karnını doyurup pek pek altı buçukta omuz omuza işçi kalabalığıyla vapura binip yedide Köprü'ye geldiğini, yediyi çeyrek geçe de iş başı yaptığını öğrendim.

— Peki, ne olacak bunun sonu?

— Ne gibi amca?

— Diyelim, bir imkân çıksa karşına. Tekrardan okula girip sonunda da kaptan olmak ister miydin?

Peşin gözleri sevinçle parladı. Sonra sönükleşerek bir noktaya takıldı kaldı.

— Ha? İster miydin?

— İsterdim ama...

— Ama?

— Kardeşlerim.

İçimde bir damar sızladı.

— ... benden geçti. Kardeşim okuyor. Öteki küçük daha. Büyüyünce onu da okula vereceğim. Haftalığım elli olur o zaman herhalde...

Birden sordu:

— Amca?

— Ha?

— Benim boyum hep böyle kısa mı kalacak?

— Niçin? Büyümüyor mu?

— Annem ölmeden evvel duvara kurşun kalemiyle çizmiştim. Ölçüyorum. Hâlâ aynı yerde. Yoksa cüce mi kalacağım?

Dudaklarımdan çıkacak cevabı heyecanla bekliyordu ki, makine şakırtıları yüklü sıcak koridorun kirli aydınlığında iri yarı biri belirdi:

— Ayhan!

Çocuk sandıktan fırladı;

— Buyur usta!

— Hâlâ karnını doyuramadın mı?

— Doyurdum.

— Doyurduysan, git de o borulara diş aç!

— Peki usta...

Sevgili Çocuklar,

"Harika Çocuk" öyküsünü **Orhan Kemal**'in Küçükler ve Büyükler adındaki kitabından aldım. Çevrenize dikkatle bakarsanız Ayhan gibi çalışan pek çok çocuk göreceksiniz. Onlar hem çocuk hem de büyüktürler. Öyküdeki gibi. Aranızda hem okula giden hem de çalışan arkadaşlarınız da vardır.

Bu çalışmamızı "çalışan harika çocuklar"a ayıralım. Onlarla böyle **röportaj** yapar mısınız? Neler konuştuğunuzu, tıpkı bu öykünün yazarı **Orhan Kemal** gibi, değiştirmeden olduğu gibi yazar mısınız?

Haydi öyleyse, önce çevrenizi gözleyin, röportajınızı yapın; sonra da hemen kalem kâğıda sarılın.

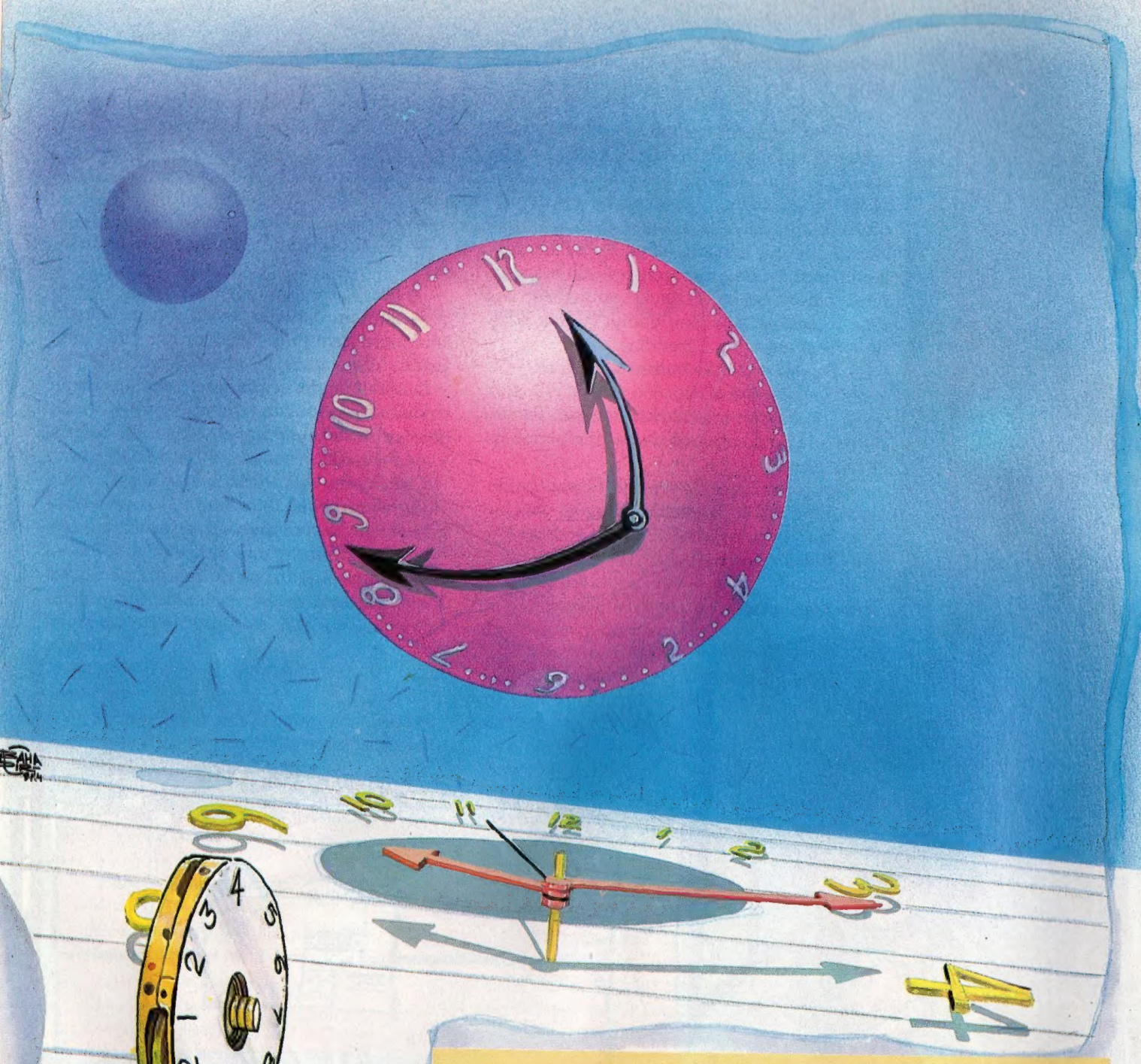

"Guguklu Saat" adlı Birlikte Yazalım, Yaratalım köşesi için gelen yanıtlardan... İlay Nehir arkadaşımıza, "Pembe Kuşa Ne Oldu?" adlı öykü kitabımızı armağan ediyoruz...

Sevgili Doğan Kardeş,

Yazıyı okuduktan sonra babamın saatine baktım. Hislerim babamın saatinin memnun olduğunu yansıttı. Çünkü babam nerdeyse bir hafta kolunda taşıyor saatini. Duvar saatimiz de memnun bence. Çünkü beş gün biz annemle okulumuza gidiyoruz. Sabahları kalkıyoruz, çünkü sabahçıyız. Cumartesi, pazar günleri ise benim dördüncü sınıf kursum var. Sabahları erken kalkıyorum. E tabi ben kalkınca annem, babam, kardeşim de kalkıyorlar. Umarım herkesin saati, insanlarla ilişkisi güzeldir. Şiirde ise altı gün saati kuruyorlar. Pazar günü ise kurmuyorlar. Ama biz hep kuruyoruz. Çünkü hep okula gidiyoruz.

İlay Nehir ANTEPLİOĞLU

Özel Sezin İlkokulu 2. sınıf öğrencilerinin "ORMAN" adlı şiirleri
Öğretmenleri: Mine Selimbeyoğlu

ORMAN

Çimenler halı gibi,
Çiçekler inci gibi,
Meyve yüklü minik dallar,
Sevimli, güzel orman.

Ya vahşi, ya sevimli,
Herkesi alır kollarına,
Hiç ayırt etmez,
Yardım eden herkese.

Hayvanların yuvasısın
Kuşların cennetisin,
Ağaçların mis kokar,
Kuşların hep cıvıldar.

Hande GÜLCAN

Ağaçlarla, süslenmiş
Yeşillikler yolusun.
Mis kokulu çiçeklerle,
Benim güzel ormanım.

Hayvanların evisin,
Cennete benzersin.
Sıra sıra çiçeklerle
Tabiat örneğisin.

Derelerin, şelalelerin,
Çiçeklerin, ağaçların,
Doğup büyüdüğü yersin.
Benim güzel ormanım.

Beri BENER

Yeşilliklerini görünce içi açılır herkesin,
Sen bir cennet gibisin
Yurdumun ciğerisin,
Ferahsın, güzelsin,
Temiz hava dolusun.

Ağaçlar, yeşillikler dereler, şelaleler, çiçeklerle dolusun,
Doğanın güzelliklerinden birisin,
Ağaçlarla kaplısın, sen
Derelerle ferahsın
Benim güzel ormanım.

Senin yararların çok
Saysam saysam bitmez,
Ağaçları kesen cahil insanlar,
Günah doludur
Benim güzel ormanım.

Erkan CERİTOĞLU

Hayvanların evisin.
Hayatımın ciğerisin.
Ağaçlarla dolusun.
Bir tanecik güzel orman.

Mis kokulusun
Yeşilliklerle dolusun.
Bir tanecik güzel orman.

Bir rüya gibisin
Yurdumun cennetisin.
Bir tanecik güzel orman.

Raif KURT

Kitabın Serüveni

Hazırlayan: Hasan AYDIN **Resimleyen:** Tuncay BATIBEKİ

Kâğıdın bulunmadığı zamanlarda insanlar yazı için ne kullanıyorlardı? Kil tabletlere, metal tabakalara, kemiklere, ağaç kabuklarına, taşlara, kumaşlara, balmumuna... yazıyorlardı. Bunlardan bazılarını taşımak zordu. Bazılarıysa dayanıksızdı. Daha iyi bir malzeme bulunması epey zaman aldı. İlkçağ insanları, bunun için epey çaba harcadılar. Çabaların ilk ürünü, Mısır'da Nil nehri yakınlarında yetişen papirüs ağacından geldi. Papirüs özleri hamurla sıvandıktan sonra ince tabakalar halinde güneşte kurutuldu. Cilalandı. Boyu yaklaşık 30 santimetre eni 20 santimetre yapraklar halinde hazırlandı. Papirüs yapraklarının tek yüzü kullanılabiliyordu. Bu nedenle, kitap yapabilmek için papirüs yaprakları yanyana yapıştırılarak rulo haline getiriliyordu. Bir rulonun boyu 6-7 metreyi bulabiliyordu. Tabii papirüs kitapları saklamak ve kullanmak epey zor oluyordu.

M.Ö. bin yıllarında yapılan yasaklama sonucu papirüs Anadolu'ya gelmez olunca Bergama'da bazı bilginler kuzu derisini işleyerek inceltiler. Bundan sonra da Anadolu'da yazı yazmak için Bergama derisi anlamına gelen *parşömen* kullanılmaya başlandı. Parşömenin iki yüzü de kullanılabiliyordu. Böylece yapraklar üstüste getiriliyor ve bugünkü kitapların ilk benzerleri ortaya çıkıyordu. Parşömen üzerine sivri uçlu metal çubuklu ya da ucu yontulmuş bir kamışla (calamus) yazılıyordu. Bu yazılar çakıyla kazınabiliyordu. Bu sayede parşömenler defter gibi yeniden kullanılabiliyordu. Ancak bu kötü amaçlarla da kullanıldı. Ortaçağ'a ait bazı parşömen yapraklarında, ilkçağa ait metinlerin kasten silinerek, yerine kilisenin isteklerinin yazıldığı saptandı. Günümüzde, bilim adamları, bazı kimyasal maddeler yardımıyla parşömenler üzerine yazılmış ilk yazıları da okuyabiliyorlar.

Eski çağlarda yazı yazmak için, papirüs ve parşömenin yanı sıra başka birçok malzeme kullanıldı. Kâğıdın bulunuşuna kadar ağaç kabuklarından çanak çömleğe, tahta levhalar-

dan yelken bezine kadar birçok yüzeye ticari antlaşmalar, edebi eserler yazıldı. Daha kolay bir yazı yüzeyinin yani kâğıdın ortaya çıkışı ise Çin'de gerçekleşti. Çin'de M.Ö. 2. yüzyıllarında ipekten kâğıt üretilmeye başlanmıştı. Ancak daha ekonomik kâğıt üretimi M.S. 7. yüzlü yıllarda Semerkant'ta başladı. Kervan yollarıyla kâğıt, Ortadoğu'ya müslüman ülkelere getirildi. Kitap yazımı kolaylaşıp kitaplar çok sayıda insana ulaşınca müslüman ülkelerde kültürel bir canlanma oluştu. Avrupa'da ise bu canlılık 13.-14. yüzyıllarda başladı. Kâğıt üretimi arttıkça kitaplıkları özenli elyazması kitaplar doldurmaya başladı. Elyazması kitaplar bir sonraki yazının konusu olsun.

UÇTU UÇTU FABRİKA UÇTU

Bahadır İŞLER

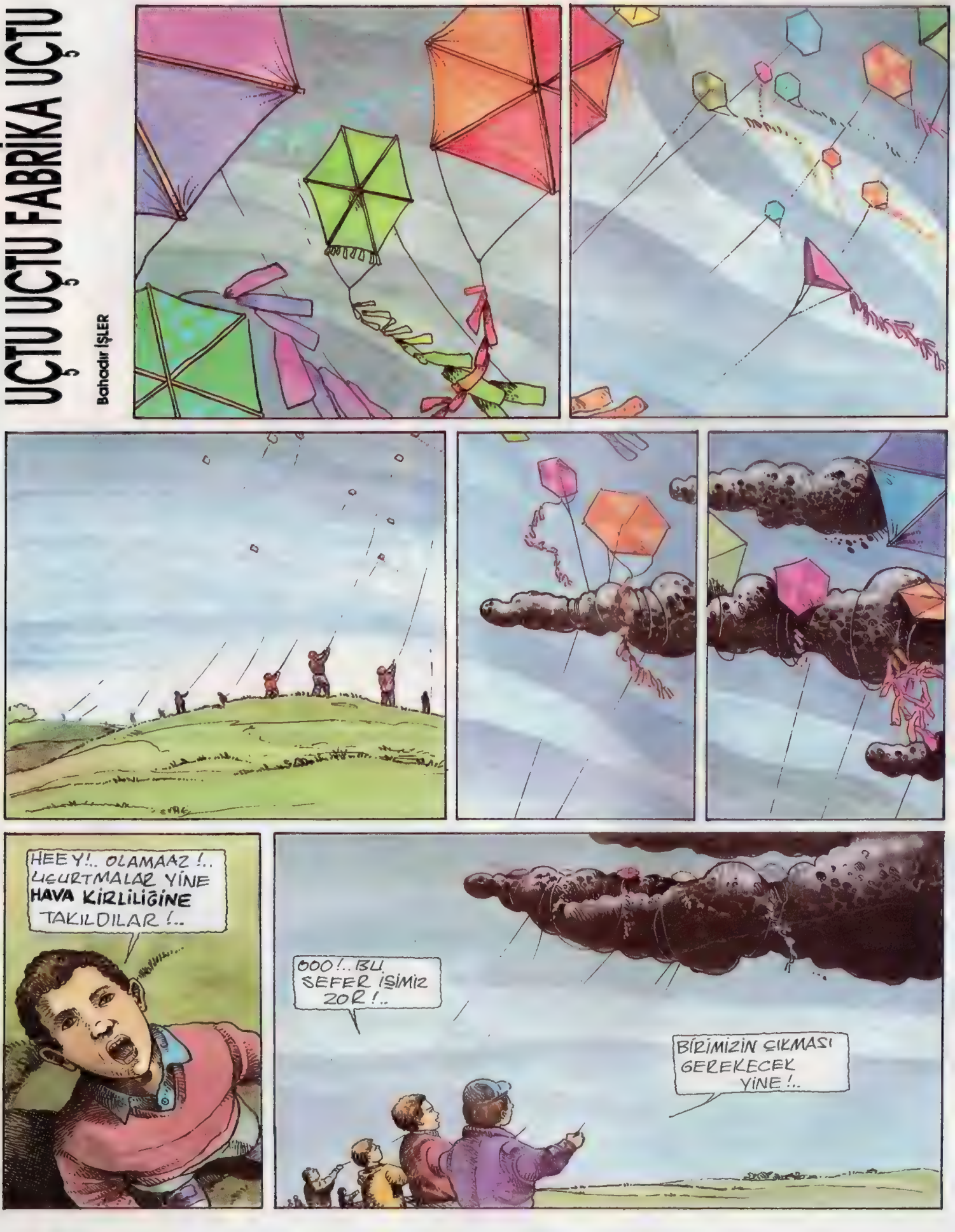

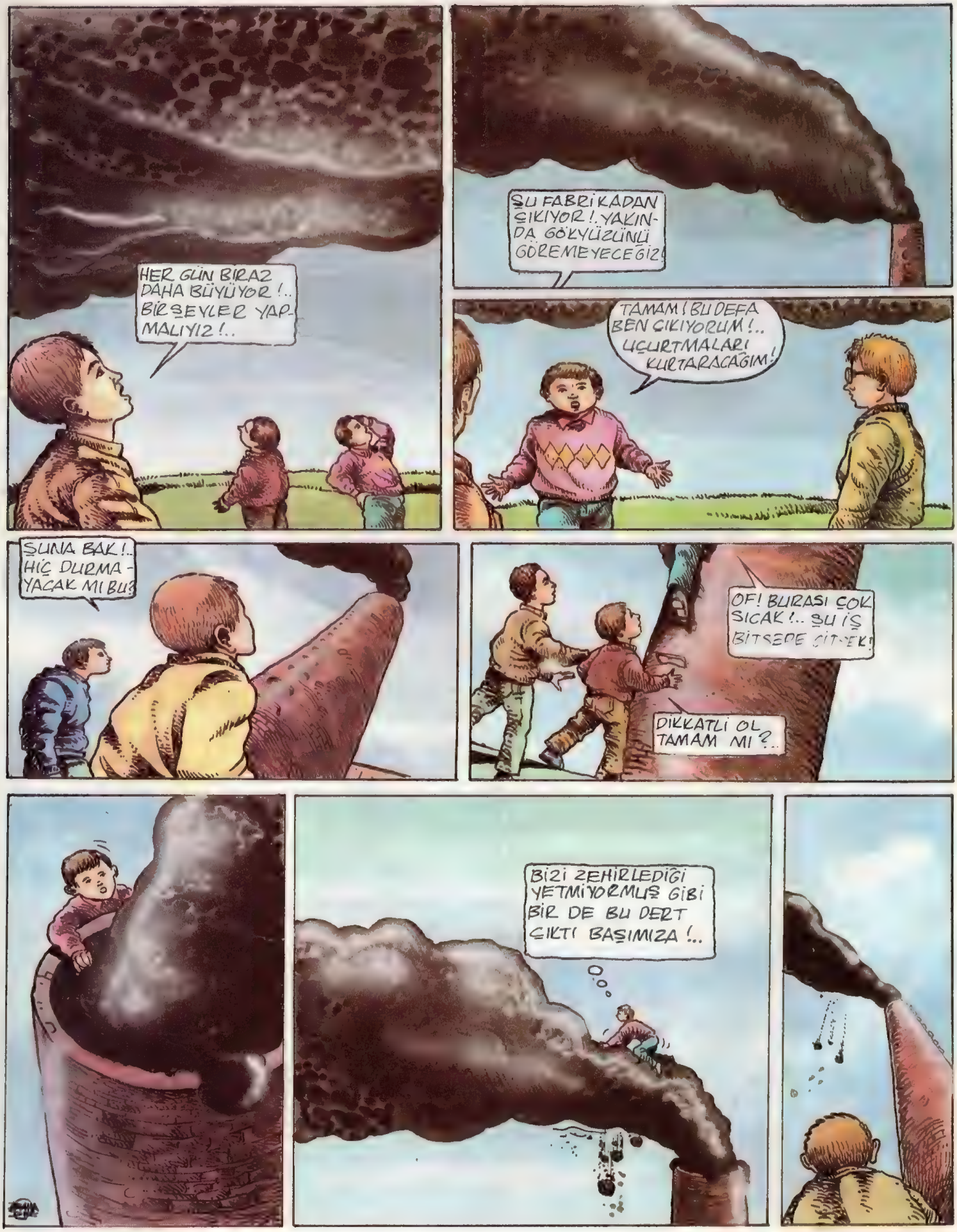
HER GÜN BIRAZ DAHA BÜYÜYOR!.. BIR ŞEYLER YAPMALIYIZ!..
ŞU FABRIKADAN ÇIKIYOR!. YAKINDA GÖKYÜZÜNÜ GÖREMEYECEĞIZ!
TAMAM! BU DEFA BEN ÇIKIYORUM!.. UÇURTMALARI KURTARACAĞIM!
ŞUNA BAK!.. HIÇ DURMAYACAK MI BU?
OF! BURASI ÇOK SICAK!.. ŞU IŞ BITSEDE ÇIT-EK!
DIKKATLI OL TAMAM MI?..
BIZI ZEHIRLEDIĞI YETMIYORMUŞ GIBI BIR DE BU DERT ÇIKTI BAŞIMIZA!..

İŞTE ORADALAR! BİRAZ ZOR OLACAK
UCA KADAR GİTMEM GEREKECEK!
AYY! BAŞIM DÖNÜYOR!..
BU!.. BU... SA.. SALLANIYOR!!
AAAAAH!..
VIIIJ!
OOF!.. NEYSE Kİ ŞANSIN VARMIŞ!. AZ KALSIN DÜŞÜP ÖLECEKTİN!..
BU İŞ BÖYLE OLMAZ! ARTIK BİR ÇÖZÜM BULMALIYIZ. ŞU FABRİKADAN KURTULMALIYIZ!
BENİM BİR PLANIM VAR!.. HEPİNİZ BENİMLE GELİN!..

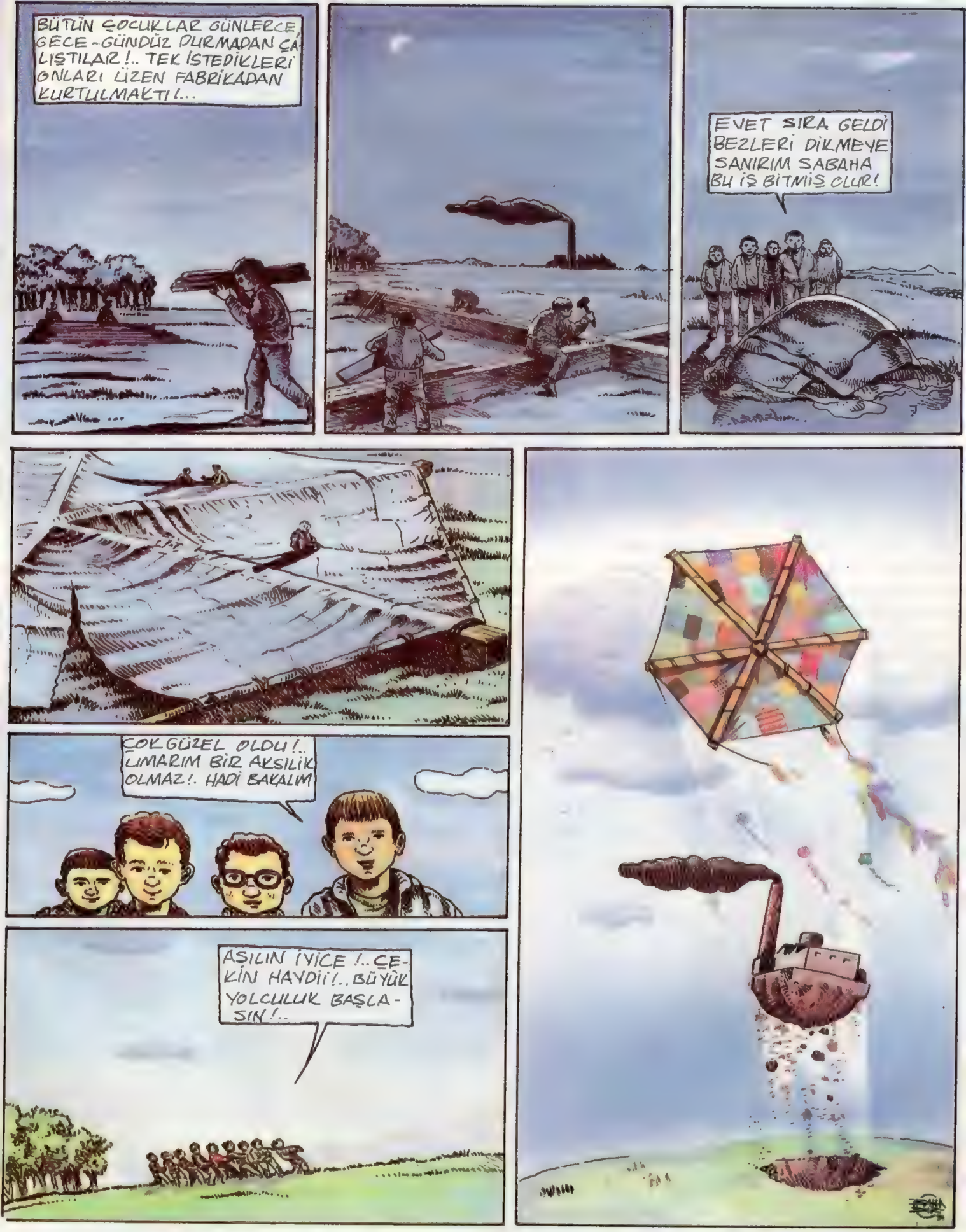
BÜTÜN ÇOCUKLAR GÜNLERCE GECE-GÜNDÜZ DURMADAN ÇALIŞTILAR!.. TEK İSTEDİKLERİ ONLARI ÜZEN FABRİKADAN KURTULMAKTI!...
EVET SIRA GELDİ BEZLERİ DİKMEYE SANIRIM SABAHA BU İŞ BİTMİŞ OLUR!
ÇOK GÜZEL OLDU!.. UMARIM BİR AKSİLİK OLMAZ!. HADİ BAKALIM
AŞILIN İYİCE!..ÇEKİN HAYDİ!..BÜYÜK YOLCULUK BAŞLASIN!..

Dinozor, dünya tarihinin en eski canlılarından. Üstelik en büyüklerinden. Gözleri bilardo topu kadar, midesi garaj... Boynu cuma günleri kadar uzun. İyi ki canlar önce yaşatmış.

KORKUNÇ KERTENKELELER

Günümüzden 225 milyon yıl önce doğdular. 65 milyon yıl önce ise, aniden yeryüzünden yok oldular. İnsanlık tarihinin ancak 3 milyon yıl öncesine kadar uzanabildiğini düşünürseniz, dinozorların çok çok uzun zaman önce yaşadıklarını kavrayabilirsiniz.

Dinozor sözcüğü Yunanca'da "korkunç kertenkele" anlamına geliyor. Timsahların, uçabilen sürüngenlerin ve kuşların ataları sayılıyor. Dinozorlar memeli canlılardan farklı olarak, yumurtlama yöntemiyle çoğalıyorlar. Başlangıçta et yiyerek besleniyorlar. Zamanla bitkilerle beslenmeye başlıyorlar. İki ayakları üzerinde yürüyebiliyorlar. Günümüz canlılarına göre dev boyutlu sayılabilecek dinozorlar, nedeni bilinmeyen bir şekilde yok oluyorlar. Bilim adamları bu yok oluşun nedenini bulmaya çalışıyorlar.

Bu canlılarla ilgili bilgimiz, nereden geliyor? Fosillerden. Fosilleri inceleyen bilim adamı Richard Owen, 150 yıl önce bunları dinozor diye adlandırdı. Zamanla, bulunan fosil sayısı arttı. Ve dinozorların vücut yapıları, yeme alışkanlıkları, üreme şekilleri üzerine bilgi edinilebildi.

Milyonlarca yıl, sıkışıp kaldıkları çamur yığınları arasında bozulmadan korunabilen kemikler, bilim adamları tarafından aslına uygun şekilde birleştiriliyor. İşte bir dinozor: Lystrosaunus. Bitki yiyerek beslendiği saptanın bu dinozorun görünümüne ilişkin temsili resim ise altta. (National Geographic, Haziran 1989 sayısından)

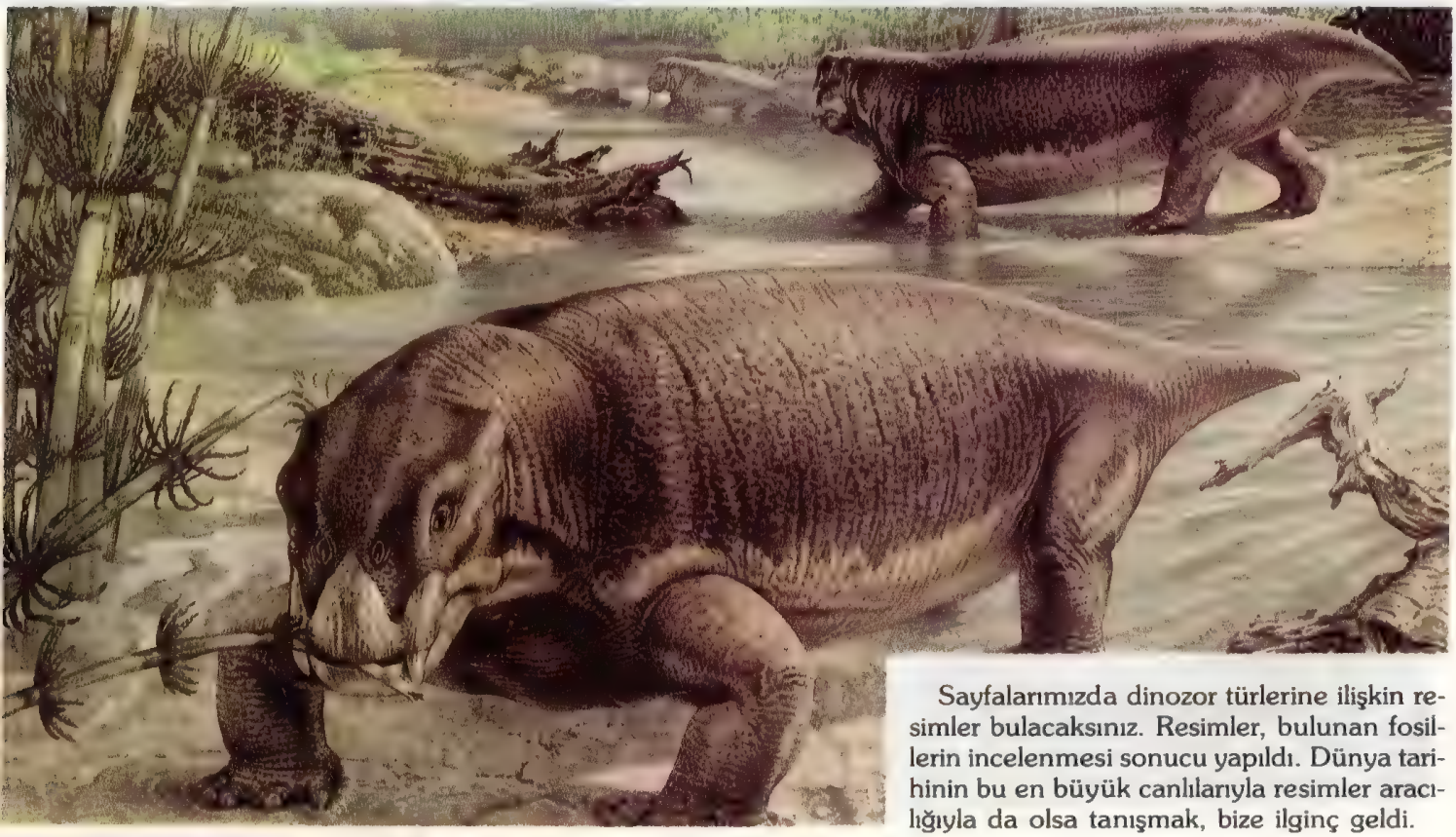

Sayfalarımızda dinozor türlerine ilişkin resimler bulacaksınız. Resimler, bulunan fosillerin incelenmesi sonucu yapıldı. Dünya tarihinin bu en büyük canlılarıyla resimler aracılığıyla da olsa tanışmak, bize ilginç geldi.

Dinozorların varlıklarını fosiller sayesinde bilebiliyoruz. Fotoğrafta, çamur yığınları arasında sıkışıp kalmış ve bozulmadan günümüze gelmiş, uçabilen bir dinozor ile yavrusunun fosilini görüyorsunuz.

YÜZEN DİNOZORLAR

Dinozorların yaşadığı dönemde, okyanuslarda da dev kertenkeleler yaşıyordu. Bunların üç ana tipi vardı: Ichthyosaurs, dev bir yunus balığına benziyordu. Mosasaurs, timsah gibiydi. Elasmosaurus'un ise, gövdesinin yarı boyutunda zürafanınkini andırır şekilde boynu vardı. Tümü balık yiyerek beslenirdi. Suda soluk alamazlar, havadaki oksijenle soluklanırlardı. Bu yüzden su yüzeyine yakın bir derinlikte yüzerler ve yalnızca beslenmek için dibe dalarlardı.

Elasmoavrus'un boyu 13 metre idi. Su üzerinde yüzerdi. Ani bir hareketle başını suya sokup balık avlardı.

KARA DİNOZORLARI

Dinozorların çoğu, bitki yiyerek yaşardı. Bazılarının, kalın ağaç dallarını, palmiye yapraklarını çiğneyebilmek için keskin dişleri vardı. Bitki yiyen dinozorlar, daha az sayıda bulunan kamaya benzer dişleri ve pençeleri olan, daha büyük dinozorlar tarafından avlanırlardı. Daha küçük dinozorlar ise, diğer dinozorların yumurtalarını çalarlardı.

Triceratops: 9 metre boyundaydı. Başının üzerindeki iki, burnunun üzerindeki bir boynuzuyla gergedana benzerdi. Başı ve gövdesi çok güçlü olan bu dinozor, yağmacı dinozorları korkutmakta oldukça ustaydı.

KISA KISA

- En büyük dinozorların beyinleri, bir cevizden daha büyük değil.
- Bir dinozorun kaç yıl yaşadığını anlatmak oldukça zordur. Çünkü yavru bir dinozorun yetişkin hale gelebilmesi için yaklaşık iki yüz yıl geçmesi gerekir.
- Dinozorların, yeryüzünden nasıl yok olduklarını kimse bilmiyor. Bazı bilim adamları, bunun nedeninin dünya atmosferini kaplayan dev bir toz bulutu olduğunu söylüyorlar. Bulut, güneş ışınlarının dünyaya ulaşmasını önleyince, bitkiler öldü. Ardından bitkilerle beslenen dinozorlar. Ardından da diğer dinozorları avlayarak beslenen dinozorlar öldüler.
- Dinozorlar, yumurtlayarak çoğalırlardı. 'Apatosaurus, altı fil büyüklüğündeydi. Ama yumurtaları yalnızca 25 cm büyüklüğünde.

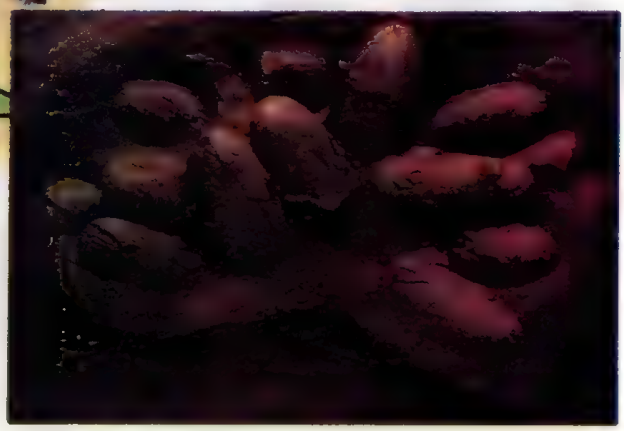

Iguanodon: Aşağı yukarı 120 milyon önce Avrupa'da yaşardı. Ayağa kalktığında 8 metre uzunluğundaydı. En iyi bilinen özelliği, kendini savunmak için kullandığı, garip görünüşlü başparmaklarıydı.

Tyrannosavrus: Avcı dinozorların en büyüğü ve en vahşisiydi. Kuyruğunun ucundan burnuna dek uzunluğu 15 metre idi. Arka ayaklarında çok yaralayıcı keskin pençeleri vardı.

Apatosavrus: Yarım düzine fil büyüklüğünde idi. Gövdesinin büyüklüğüne karşın, kafası komik derecede küçüktü. Fakat kafasıyla, ağaçları sallayıp, tonlarca yaprak dökebilirdi.

UÇAN DİNOZORLAR

Dinozorların bir de uçan türleri vardı. Bunların görünümleri, yarasa ile dinozor karışımı idi. Bir kısmının, uzun gagaları, keskin dişleri ve kuyrukları vardı. Bir kısmı ise, çok büyük kafalı olmasına rağmen dişsizdi. Fakat her iki türün de gövdeleri kürklü, kanatları uzun ve pençeli ayaklarının üzerinde idi.

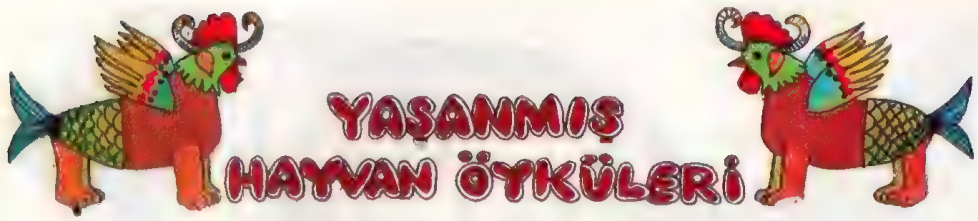

HÜSEYİN'İN KUZUSU

Yazan: Gülten DAYIOĞLU **Resimleyen:** Ateş SUNAY

Yazın, Bozcaada'ya gittik. Burası öyle güzel ki! Kıyıların, koyların, tepelerin doğal görünümü henüz bozulmamış. Başka bir deyişle ada topraklarında, betondan ormanlar oluşturulmamış. Çamlardan, üzüm bağlarından ve makilerden oluşan bitki örtüsü, öylece duruyor. Adanın çevresini süsleyen koylar, altın renkli kumlarla kaplı.

Bozcaada'ya çokluk,doğa tutkunu gezginler geliyor. Gün boyu deniz kıyısında doğa ile bütünleşen insanlar, akşamüstü, iskele çevresine toplaşıyor. Kıyıda derme çatma lokantalar var.

Biz de bu lokantalardan birine dadanıyoruz. Akşamları, tahta masaların çevresine dizilip ölçüsüz bir coşku ve keyifle karnımızı doyuruyoruz.

Çevremizde, insan eliyle beslenmeye alışmış kediler oynaşıyor. Az ötede, pamuk yumağını andıran tombul bir kuzu var.

Kuzucuk, öyle güzel, öyle neşeli, öylesine sevimli ki! Gelen geçen, ona takılmadan edemiyor. Hele çocuklar!.. Kuzunun yanından hiç ayrılmak istemiyorlar.

Gerçekten bu kuzu başka kuzu. Boynunda köpek tasmasını andıran süslü bir kayış var. Kendisi bu kayışın ucundaki iple göçük bir evin direğine bağlanmış.

Kuzucuk, bu ipe bir türlü alışamamış. Özgürlüğüne kavuşmak için sürekli olarak ipi çekiştiriyor. Yanına çocuklar gelince pek seviniyor. Onlara olmadık şaklabanlıklar yapıyor. Siz hiç taklak atan, çocuk gibi hoplayıp zıplayan, ardayakları üstüne dikilip insanları kucaklamaya kalkışan kuzu gördünüz mü bilemem. Doğrusu, ben hiç böylesini görmemiştim.

Arada bir çocukların arasına katılıp kuzucuğu okşamaktan kendimi alamıyordum... Neden sonra bir gün, kuzunun sahibini merak ettim. Her akşam uğrak yeri edindiğimiz lokanta sahibine sordum. Adam gülerek:

"O kuzu torunum Hüseyin'in kuzusu." dedi. Sonra başını iki yana sallayarak ekledi: "Yumurcak, kuzusunu bizlerden çok seviyor. Ona gösterdiği sevgi ve ilgiyi ne kardeşine gösteriyor ne de bana... Kuzu da ona akıl almaz şekilde bağlı. Kedilerin, köpeklerin, atların, sahiplerine bağlılığını iyi bilirim. Ama, ötedenberi davarların akıllı ve duygulu olmadıklarına inanırdım doğrusu."

Yaşlı adamın sözünü kesmeden duramadım:

"Eskiden ben de öyle sanırdım. Yaşanmış hayvan öyküleri derlemeye başladığımda, koyunlarla ilgili öylesine anlamlı ve şaşırtıcı öyküler dinledim ki! Onların da insan sevgisine karşı olağanüstü duyarlık gösterdiklerine, yürekten inandım."

Yaşlı adam, yemek masasının üstünü siliyordu. İşi bırakıp bana döndü:

"Sevgiye sırt çevirebilecek hiçbir canlı yoktur. Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır, atasözü, yılanın bile bu konuda duyarsız kalmadığını açıklamıyor mu? Bence, canlılar için sevgi ekmek su kadar önemli." dedi.

Sonra, minik kuzu ile dokuz yaşındaki Hüseyin'in dostluk serüvenini anlatmaya başladı:

Bozcaada'nın karşısında, Mavri adası diye anılan, küçük bir ada var. Orada hayvan ağılları ve otlaklar bulunuyor. Başka bir deyişle Mavri'de, sığır, davar ve onlara bakan çobanlar yaşıyor sadece.

Hüseyin'in babası bir gün, Mavri'deki çobanlara yiyecek götürüyor. Son anda Hüseyin de motora atlıyor. Baba oğul, adaya vardıklarında, çobanın biri, onları, kucağında yeni doğmuş iki kuzu ile karşılıyor.

Kuzucukların anası, doğumdan hemen sonra ölmüş. Çoban, koyunların, kendi kuzularından başkasını emzirmediklerini biliyor. Ama, yine de kuzuların acı acı melemelerine dayanamıyor. Yeni doğum yapmış birçok koyunun altına sürüyor yetim kuzuları. Bu arada, onları emzirmeleri için koyunlarına yalvardığı bile oluyor.

Ne var ki, hiçbir koyun, minik ku-

zuları memelerine yaklaştırmıyor. Çoban zorlayınca da tekmeyi basıyorlar. Çobanın da bu kuzucuklarla uğraşacak zamanı yok. Yüzlerce koyunun sorumluluğu var üstünde. Bu yüzden kuzuları alıp kıyıya iniyor. Onları, iskeleye ilk yanaşan motorun sahibine, vermeye kararlı.

Hüseyin, yetim kuzuları görünce, sevinç çığlıkları atarak, motordan fırlıyor. Çobanın kucağından kaptığı kuzucukları, ölçüsüz bir coşkuyla bağrına basıyor.

Hüseyin'in kuzusuyla dillere destan dostluğu, işte o anda başlıyor. Kuzusuyla diyorum, çünkü kuzucuklardan biri, iki gün sonra ölüyor. Hüseyin derin yaslara bürünüyor. Ama, öteki kuzu ona, acısını çabuk unutturuyor.

Kuzuya (nedense) Coni adını takıyor. Coni, evin başköşesinde, biberonla beslenerek büyümeye başlıyor. Günde üç hatta dört kilo süt içiyor. Hüseyin onu giderek sofraya alıştırıyor. Coni, yemek zamanı evin bireyi gibi hemen, sofraya yanaşıyor. Hüseyin bir yandan yemek yerken bir yandan da kuzusunu besliyor. Sonra gelsin oyunlar, şaklabanlıklar...

Hüseyin kuzusunu eğitmeyi de savsaklamıyor. Ona oturmayı, art ayakları üstüne dikilmeyi, sonra da kendisi gibi taklak atmayı, tos vurmayı, tortop olup yerde yuvarlanmayı... birbir öğretiyor.

Ana babasının yardımıyla Coni'yi sık sık yıkıyor. Süt beyaz tüylerini özenle tarıyor. Onun deyişiyle Coni, dünya güzeli bir kuzu olup çıkıyor.

Coni biraz semirip serpilince, Hüseyin onu, okula da götürüyor. Kuzusunu, sınıftan görebileceği bir yere bağlıyor. Ders aralarında, bağı çözüp onunla oyuna girişiyor. Tüm çocuklar, Hüseyin'e gıpta ediyor.

Hüseyinin beslenme çantasında biberonla süt var. Kuzusunun, okulda aç susuz kalmasına, gönlü razı olmuyor... Hüseyin kuzusuna nasıl yürekten bağlıysa, Coni de ona öylesine candan bağlı. Taaa! uzaklardan onun ayak sesini tanıyor. Bir yere bağlıysa, ona koşmak için boynundaki ipi öyle bir çekiştiriyor ki, nerdeyse boğulacak gibi oluyor.

Hüseyin onun bağlanmaktan hoşlanmadığını biliyor. Ama, Coni çok yaramaz. Hüseyin'in peşinden lokantanın mutfağına giriyor. Bir anda her şeyi karmakarışık ediyor.

Lokantanın yemeklerini Hüseyin'in ninesi pişiriyor. Bir gün Coni, Hüseyinle birlikte mutfağa giriyor. Çok geçmeden, yere bırakılmış olan, koca bir tencere barbunya fasulyeyi deviriyor... Başka bir gün de bir tepsi yoğurdun, içine giriyor.

En hoşu da pavuryalarla olan serüveni. Hüseyin'in dedesi, sabah erkenden balıkhaneye gidip yirmi kadar pavurya satınalıyor. Onları bir sepete doldurup lokantanın mutfağına bırakıyor. Kahvaltı için eve gidiyor.

Hüseyin de erkenden uyanmış, kuzusunu alıp kıyıya gezmeye çıkmış. Bir ara Coni, ellerini yalamaya başlıyor. Hüseyin onun susadığını anlıyor. Doğruca mutfağa gidiyor. Kuzu da peşinde tabii.

Coni, dört aylık olmasına karşın, hâlâ suyu biberonla içiyor. Hüseyin, mutfağın dibini köşesini karıştırarak, onun biberonunu arıyor. O sırada Coni, canlı pavuryalarla dolu sepete yaklaşıyor. İçerdeki kıpırtıları görünce, onlarla oynaşmak istiyor anlaşılan.

Ne var ki, sepet devriliyor. Pavuryalar, güçlü ayakları, keskin kıskaçlarıyla sürünerek, mutfağa yayılıyorlar. Hüseyin durumu görünce öyle bir korkuyor ki! soluğu sokakta alıyor. Coni de peşine takılıyor. Çok geçmeden pavuryalar da yampiri yampiri yürüyerek, canlarını kurtarma çabasına girişiyorlar.

Hüseyin çatlarcasına koşarak, eve varıyor. Durumu dedesine duyuruyor.

Pavuryalar binbir zorlukla sokaktan toplanıyor.

Bu arada, kıyıdaki insanlar oraya doluşuyor. Şamata gırgır, kahkaha!..

Dedenin, tepesi atıyor. Hüseyin'le Coni'yi önüne katıp, kıyı boyunca, kovalıyor. İkisini de eline geçirse, bir güzel pataklayacak.

Haylaz Coni, tehlikeyi anlamış olacak, Hüseyinin peşinden değil, önünden koşuyor. Ama, iki gidip bir durarak, sahibinin gelip gelmediğini denetliyor.

Hüseyin soluk soluğa bağırıyor: "koş oğlum, koş sen beni düşünme canını kurtarmaya bak! Dedem seni yakalarsa, iyi döver ha!" Ne var ki, kuzu yine de canını kurtarmak için başını alıp gidemiyor.

O günden sonra, Coni'nin boynuna bir tasma takılıyor. Lokantaya yakın bir yere bağlanıyor. Hüseyin iş arasında bir solukta koşup onun yanına gidiyor. Sevip okşayarak gönlünü alıyor. Arada bir ince kıyılmış karpuz kabuğu götürüyor. Arada bir de biberonla onu suluyor.

Kuzucuk, özgürlüğünü yitirmenin acısını, bir türlü sindiremiyor. İpin elverdiği ölçüde, bir sağa bir sola, aralıksız yürüyor. Bazen duralayıp lokantadan yana bakıyor bir süre. Sonra yanık yanık meliyor.

Bir akşam, dostlarla yine, deniz kıyısındaki masalardan birinin çevresini almış, doyumsuz bir sohbete dalmışız. Küçük Hüseyin, sofraya hizmet ediyor. Arada ona kuzusuyla ilgili sorular soruyorum. O da onurla keyifle anlatıyor, kuzusunun hünerlerini.

Bakıyorum o gece kuzu, eski yerinden daha bir yakına bağlanmış. Hüseyin, bana göz kırpıyor. Belli ki, dostuna yakın olmak için yapmış bunu. Ama, dedesinin durumu anlamasından da çok korkuyor.

Alaca karanlıkta dikkatle bakıyorum kuzudan yana. Hüseyin onu, bir bacağı kırıldığı için kenara atılan, tahta bir masaya bağlamış. Burası, dedenin görüş açısı dışında kalıyor.

Hüseyinle kuzuyu göz hapsine alıyorum. Çocuk, masalara öteberi taşırken, kaşla göz arasında, kuzusuna koşuyor. Onu öpüp okşuyor. Sonra soluğu mutfakta alıyor. Bu arada hep dedesini kolluyor. Fırsat buldukça da bana, sıcak sıcak gülümseyip anlamlı anlamlı göz kırpıyor.

Doğrusu ya, Hüseyin'e suç ortaklığı etmenin keyfine diyecek yok. Hatta bir ara, kuzunun yanına ben de gidiyorum. Onu sevip okşuyorum. Sonra yeniden, sofraya dönüyorum.

Çok geçmeden Hüseyin, sofra hizmetinden ayağını kesiyor. Çevreye bakınıyorum. Görünürde yok. Kuzu yerinde duruyor. Ama, çok tedirgin. Bir süre sonra, acı acı melemeye başlıyor.

Sofra hizmetini, Hüseyin'in babası üstlenmiş. Masamıza geldiğinde, çocuğu soruyorum. "Eve peynir almaya yolladık." diyor

Aradan yarım saat geçiyor. Kuzu bu süre içinde, ağlar gibi meliyor. Hem de hiç durmamacasına...

Birden, sokağın başında Hüseyin beliriyor. Elinde peynir kabıyla koşarak mutfağa giriyor.

İşte tam o sırada birden, gecenin sessizliği içinde ürkü verici bir takırtı kopuyor. Ne oluyor? demeye kalmadan, Coni, bağlı olduğu masayı sürükleyerek, aramıza dalıyor. Sonra doğruca mutfağa yöneliyor.

Bu arada hepimiz, ürküyle yerlerimizden fırlıyoruz. Kimi masalarda yemekler, bardaklar devriliyor. kimi kadınlarla çocuklar, çığlık çığlığa, kaçışmaya başlıyorlar. Masaların altını mesken tutmuş olan kedilerin ürküsü daha bir başka. Onlar da pıhlayarak, tehlikeden korunma pozuna geçiyorlar.

Öfkeli kedilerin, ayaklarının dibinde pıhlaşmasından, ölesiye korkan kadınlar, öyle bir korkuya kapılmışlar ki!.. kimileri, hüngür hüngür ağlıyor.

Oysa, asıl ağlanacak durum mutfakta Hüseyin'in ardından yedeğindeki kırık masa ile birlikte mutfağa dalan Coni, ortalığı allak bullak etmiş. Salatalar yemeklere, yemekler yerlere karışmış. Şişeler bin parçaya bölünmüş.

O sıradan kuzu varmış, Hüseyin'in tepesine tırmanmakta. Nine, dede, hele hele baba, öfkeden delirme durumuna gelmişler. Yavaşça, mutfağa sokuldum. Bir de ne göreyim!

Hüseyin'in babası, eline bir bıçak almış:

"Çekilin, çekilin de şunu keseyim!" diye bağırmıyor mu? Adamın, öfkeyle Kuzuyu kesmeye kalkıştığını sandım. Yüreğim ağzıma geldi. Oysa, ipi kesip kuzuyu masadan kurtaracakmış.

Korkudan tir tir titreyerek, masamıza döndüm. O sırada Hüseyin de kuzusunu kucaklayıp mutfaktan fırladı. Yükünün ağırlığından, cılız bacakları ikidebir bükülü bükülüveriyordu. Ama, o, can dostunu kucağından bırakmadı. Yampiri yampiri koşarak gözden kayboldu.

O sırada dedesi, ninesi, babası, ardından bas bas bağırıyorlardı.

"Buraya gel Allahın cezası! Buraya gel de Coni denen o eşkiyanın ettiklerini bir iyi gör!"

Hüseyin, Coni'nin verdiği zararı bilmese, kuzusunu ortadan öylesine hızla kaçırır mıydı?..

Baba, neden sonra öfkeyle soluyarak, yanımıza geldi.

"Gördünüz mü başımıza geleni?" diye dert yanıyordu, dilimi tutamadım.

"Bu olayda ne Hüseyin'in suçu var ne de kuzunun." diyecek oldum. Adam bana öyle bir çıkıştı ki:

"Doğru dersin ablacığım. Kuzuyu lokantanın dibine getirip kırık masaya ben bağladım. Sonra da keyf olsun di-

ye, Coni denen o kaçık yaratığı, yedeğindeki masa ile birlikte, mutfağa buyur ettim!"

Adamın öfkesine bakarak, aşağıdan aldım:

"Yetim kuzu Hüseyin'e candan bağlanmış. Oğlun onu, daha ilk günden bağrına basmış. Birbirlerini öyle çok seviyorlar ki!.. Akşamdan beri, Hüseyin onca işin arasında ikidebir kuzunun yanına gidiyor. Onu sevmese böyle yapar mı?"

Adam öfkeyle yine kabardı:

"Hay sevmez olaydı! Ben işin sonunun böyle olacağını bileydim, çobandan almazdım o kedi kadar kuzuları."

"Öyle deme. Aldığına iyi etmişsin de, oğlunla kuzunun dostluk sınırını çizmeyi, akıl edememişsin."

Hüseyin'in babası dik dik yüzüme baktı:

"Ne edecektim yani?"

"Kuzuyu daha ilk günden, yaşadığınız odanın içine almışsın. Çocuk nerdeyse onunla koyun koyuna yatmış. Onunla bütünleşmiş. Dahası, sizlerden görmediği ilgiyi, yakınlığı minik kuzudan görmüş. Bu yüzden birbirlerine böylesine tutkuyla bağlanmışlar.

İşin başında çocukla kuzu arasındaki ilişkiyi, doğru olarak düzenleseydin durum böyle olmazdı. Oysa Hüseyin, kuzuya, evin bireyi gözüyle bakıyor. Belki de onu kardeşi gibi değerlendiriyor. Bundan sonra işiniz zor sizin." diyordum, adam atıldı:

"Ben bundan sonra yapacağımı biliyorum." diye homurdandı. Sonra çekip bir başka masaya gitti. Anladığım kadarıyla benim söylediklerim pek işine gelmemişti.

Doğrusu ya, Hüseyin'in babasının, bu sorunu nasıl çözümleyeceğini çok merak ediyordum. En çok da kuzuyu kesivermelerinden korkuyordum.

Ertesi sabah, doğruca lokantanın bulunduğu kıyıya gittim. Henüz her yer kapalıydı. Az ötede, küçük bir motorun kıyıya doğru yanaşmakta olduğunu gördüm. Yavaş yavaş o yana doğru yürüdüm. Bir de ne göreyim! Hüseyin'in babası inmiyor mu motordan.

Kuzu Coni ile ilgili, garip bir şeyler olduğunu hemen sezinledim. Çekine çekine, adamın yanına vardım. Günaydın dedikten sonra, hal hatır soracaktım. Adam, neyi merak ettiğimi çoktan anlamıştı. Konuşmama fırsat vermeden, haberi bir solukta aktardı;

"Coni'yi merak ettiğinizi biliyorum. Dün akşam, ailece karar verdik. Bu sabah erkenden, kuzuyu alıp Mavri adasına götürdüm. Çobana teslim ettim. Hüseyin, aradabir gidip onu görecek."

"Ayrılmaları zor oldu mu?" diye, sormaktan, kendimi alamadım. Adam, bakışlarını adaya doğru çevirdi. Kendi kendine konuşur gibi mırıldandı:

"Hayvan deyip geçmemeli. Coni bizim oğlanı öylesine sevmiş ki! Motorun peşinden kendini denize vurdu. Çoban koşup kucaklamasa, yüze yüze peşime takılacaktı. Melerken çıkardığı acı dolu sesler, uzun süre kulaklarımdan gitmedi. Meğer onu ben de seviyormuşum." diye içini çekti.

Ben oradan uzaklaşırken, o motoru iskeleye bağlıyordu. Ardımdan seslendi:

"Abla, merak etme. Çoban ona iyi bakar. Birkaç gün sonra Hüseyin'i alıp adaya götürürüm..."

Bu sözlere ek olarak başka şeyler de söyledi. Ama, rüzgârdan duyamadım.

TANRININ YILDIRIMI

Yazan: Erhan BENER

Resimleyen: Nazan ERKMEN

Bizim sınıfta yirmi yedi oğlan beş tane de kız var. Daha doğrusu Semiha gelene kadar biz beş kızdık, ama Oğuz'u bir yana bırakırsak, beşimiz de sınıfın en iyileriydik. Tabii Oğuz başka. Semiha gelinceye kadar sınıf birinciliğini onun elinden almayı düşünemezdik bile. Matematikte öyle güçlü ki, bazen Burcu Öğretmen'e bile yardım ediyor. Fen bilgisinde, tarih-coğrafyada, hatta resim-iş'de. Hadi kızlar neyse ama, jimnastikte bütün okulda onun üstüne kimse yok; en hızlı koşan o, yüksek atlamada, üç adım atlamada, cirit atmada, gülle atmada ilkokullararası yarışmalarda hep o birinci geldi. Benim en iyi arkadaşım. Ben de onun en iyi arkadaşıyım. Evlerimiz de birbirine çok yakın zaten. Akşamları ya o bize gelir, ya ben onlara giderim. Annelerimiz, babalarımız da iyi arkadaşlar. Oğuz annemin yaptığı üzümlü keki çok seviyor. Ben de Oğuz'un ablasının el işlerine bayılıyorum. Kanaviçeler, danteller, renk renk batikler, çeşit çeşit makramalar. Bana da öğretiyor. Öyle iyi bir kız ki. Oğuz, benim matematik ve fen bilgisi ödevlerime yardım ediyor. Ben de ona Türkçe ödevinde yardımcı oluyorum. Oğuz'un tek zayıf yanı, Türkçe ve dilbilgisi. Şiir okumaktan, ezberlemekten nefret ediyor. Sevmiyor çocuk, zorla değil ya! Burcu Öğretmen de biliyor ama ses çıkarmıyor. Bir insan her şeyde hep en iyi olamaz ki. Ben büyüdüğümüz zaman da Oğuz'un arkadaşı olmak isterim. O da bana öyle söylüyor. Belki ilerde evlenebiliriz de. Annemle babam da okulda tanışmışlar. Ama, Semiha geleli beri bütün sınıfın tadı kaçtı. En çok da Oğuz'un. O üzülüyor diye ben de üzülüyorum. Semiha'nın babası yurtdışında çalışıyormuş bizim buraya gelmeden önce. Semiha, filmlerdeki Amerikalı'lar gibi şakır şakır İngilizce konuşuyor. Burcu Öğretmen de onunla İngilizce konuşmaktan hoş-

lanıyor. Belki de bu yüzden ona çok yüz veriyor. Aslında bir kız olduğu için benim de hoşuma gitmiyor değil. Oğuz böyle düşündüğümü bir bilse kim bilir ne kadar üzülür, ama, doğrusu, Semiha, matematikte bile Oğuz'dan daha başarılı. Çok da güzel şiir okuyor. Oğuz'u en çok üzen, Semiha'nın koşularda, atlamada onu geçmesi. Çocukcağız kahrolacak. Onun yüzünden benimle de artık eskisi gibi değil. Kızlarla oğlanların bir arada okumaları doğru değilmiş. Burcu Öğretmen'in kız olduğu için Semiha'ya arka çıktığını söylüyor. Ben inanmıyorum. Bu oğlanlar da biraz bencil oluyorlar galiba. Annemin de dikkatini çekmiş, "Yoksa Oğuz'la bir şey mi oldu aranızda? Dargın mısınız? Niye eskisi gibi sık sık gelmiyor?" diye sordu. "Semiha'nın yüzünden!" dedim. Merak etti. Anlattım. Gülmeye başladı. Sınıfta başarılı olmak, iyi notlar almak iyiymiş ama insan arkadaşlarını kıskanacak kadar da hırslı olmamalıymış. "Oğlanlar böyle oluyor!" dedim. Ona da güldü. Kıskançlıkta kızlar da oğlanlardan geri kalmazmış. Annem, Burcu Öğretmen'in iyi arkadaşı. Semiha'nın annesiyle de okuldan tanışıyorlarmış. Bir gün bizim evde toplandılar. Oğuz'un annesi de geldi ama Oğuz gelmedi.

Bir gün, öğretmen ev ödevi vermişti. Semiha ödevini yaptığını söyledi ama biz inanmadık. Güya çantasından çalınmış. Küçük dağları ben yarattım diyor. Şımarmaya başladı. Sonra bir gün, jimnastik ayakkabısının içine güya iğne koymuşlar, o yüzden koşamamış. Burcu Öğretmen yine de ona inanıyor.

Oğuz da ona kızıyor. "O da kız değil mi, Semiha'yı o yüzden kolluyor!" diyor. Öteki oğlanlar da Oğuz'dan yana oldular, artık teneffüslerde bize rahat vermiyorlar. Sonunda bir gün, Oğuz'la Semiha, bahçede, bir hiç yüzünden kavga ettiler. Oğuz, Semiha'nın saçını kopardı, önlüğünü yırttı, ama Semiha da onun yüzünü çırmıklayıp kanattı.

Derse girdiğimizde Burcu Öğretmen'in Oğuz'la Semiha'yı disipline vereceğini düşünüyorduk. Belki kavgaya biz de biraz karıştığımız için, bizi de Kurul'a yollayabilirdi. Ama, bir de baktık, Burcu Öğretmen sanki olayı hiç duymamış, öyle gülümseyerek girdi sınıftan içeri. Oğuz'un yüzündeki çırmık izlerini de, Semiha'nın yırtık önlüğünü de fark etmemiş gibi davrandı. Kürsüye geçince, hepimizi bir güzel süzdü.

— Çocuklar, bu derste size bir masal anlatacağım, dedi.

Biz, gülüştük. Masal çağında bebe mi sanmıştı bizi acaba öğretmenimiz?

— Bu, değişik bir masal, dedi Burcu Öğretmen. Biliyorsunuz, bizim ülkemizin bir tarafı, boydan boya Ege denizi kıyısındadır. Ege denizi, tarihin eski uygarlıklarına beşik olmuştur. İşte, Ege kıyısında çok eski uygarlıklar kuran uluslar, o eski çağlarda, henüz tek tanrılı dinler, yani musevilik, hıristiyanlık, müslümanlık gibi dinler ortaya çıkmadan önce, dünyayı çok sayıda tanrıların yarattığına ve yönettiğine inanırlarmış. Deniz Tanrısı, Gök Tanrısı, Ateş Tanrısı, Av Tanrısı, Sevgi Tanrısı, Cehennem Tanrısı gibi. Dünyayı yaratan da bu tanrıların en büyüğü olan Zeus adlı bir tanrıymış. Masal bu ya, Zeus, insanları yaratırken, önce, şimdiki gibi, kadın ve erkek diye iki cins yaratmayı düşünmemiş; tek bir yaratık, kadın ve erkek diye ayırt edilmeyen bir insan yaratmış. Ancak, bu yaratık, öylesine akıllı, öylesine güçlü, öylesine zeki ve becerikli bir yaratık olmuş ki, Zeus'un emirlerine boyun eğmemeye, ona başkaldırmaya başlamış. Onu gören öteki bütün küçük tanrılar da Zeus'a karşı çıkmaya kalkmışlar. Zeus bu işe çok kızmış. Gökyüzündeki bütün yıldırımlar onun emrinde. Tutmuş, insanoğlunun üzerine bir yıldırım savurmuş. Yıldırım, insanoğlunu yukardan aşağı ikiye bölmüş, ama, tam bıçak gibi kesmediği için iki parça birbirinden biraz farklı olmuş. İşte, bu parçalardan birine kadın, ötekine erkek denmiş. Ne var ki, iki parçaya bölünen insanın eskisi gibi gücü kalmamış, Zeus'a kafa tutamaz hale gelmiş. Ama, rastlantı sonucu, birbirinden ayrılan iki parça bir araya gelip de birleşirler ve birbirlerine destek olurlarsa, onlarla kimse başedemezmiş...

Ben öğretmenimizin ne demek istediğini anlamıştım. Başımı önüme eğdim. Sanırım Semiha da Oğuz'da anlamıştı. Onların da yüzleri kıpkırmızı kesilmişti.

Öğretmen:

— Bu, anlattığım tabii, bir masal, dedi. İnsanların bu şekilde dünyaya gelmediğini hepimizi biliyoruz. Ancak, bu masalın doğru bir tarafı var. İnsanların kadın ya da erkek olmaları, bir tesadüften başka bir şey değildir. Kızlarla oğlanlar, gerçekten de bir bütünün yani insan denilen yaratığın eşit iki parçasıdır. Tek başına, kızlar da oğlanlar da doğayla boy ölçüşecek kadar güçlü olamazlar. Aslında do-

ğa da, kadınlar ve erkekler gibi, birbirini tamamlayan parçalardan ve güçlerden oluşur. Bakalım içinizden kim buna bir örnek verebilecek?

Ayşe parmak kaldırdı:

— Artı elektrikle eksi elektrik, öğretmenim, dedi.

— Güzel, dedi Burcu Öğretmen. Biz, bunlara elektron ve proton diyoruz, öyle değil mi? Başka?

Murat:

— Makine dişlileri, öğretmenim, dedi. Öğretmen, onu da onayladı. Birisi, anahtarla kiliti örnek gösterdi. Ben, düğme ile ilik, dedim. Birisi çıtçıt dedi. Semiha, çok bilmiş bir tavırla:

— Oksijenle hidrojen gazı öğretmenim, dedi.

Öğretmen güldü:

— O olmadı, dedi. Oksijenle hidrojen, Oğuz'la sana benziyor. Birleştikleri zaman su oluyorlar!

Bütün sınıf, kahkahayla güldük.

O günde sonra, Oğuz'la Semiha çok iyi arkadaş oldular. Tabii şimdi ikisi de benim en iyi arkadaşlarım. Sınıftaki öteki oğlanlar da, bütün derslerde bizim kadar başarılı olmak için, Zeus'un ikiye ayırdığı öteki parçalarını okulun öteki sınıflarında arıyorlar!

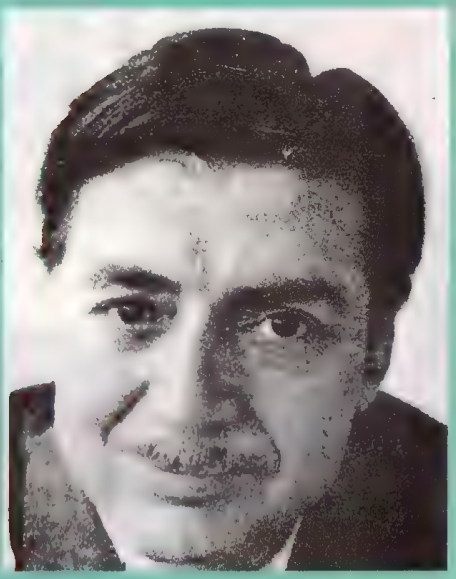

ERHAN BENER

Erhan Bener, 1928 yılında Lefkoşe'de doğdu. Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Maliye müfettişliği, hesap uzmanlığı, Hazine Genel Müdürlüğü yaptı. Emekli olduktan sonra Özgür İnsan dergisini yönetti. Edebiyata şiirle girdi. Sesler adlı bir şiir kitabı çıkardı. Ardından öykü ve romana geçti. Yapıtlarında insanın iç dünyasını ele aldı, kendisiyle hesaplaşmasını işledi.

Yapıtları; Acemiler, Gordium, Loş Ayna, Ara Kapı, Kedi ve Ölüm, Baharla Gelen, Yalnızlar, Oyuncu, Böcek, Macellas Da Vinci' nin Akıl Almaz Serüvenleri.

Oynayanlar : Ali, Zeynep, Ayşe, Erdem...
Sahne : Bir oturma odası...

(Perde açılınca Ali gürültülü sesler çıkararak oyuncak kamyonunu yürütmeye çalışmaktadır. Zeynep elinde bir saksı çiçekle girer.)

Zeynep "Coşkuyla" Ali, bırak o kamyonu da şu doğa harikasına bak.

Ali (Cevap vermez, otomobille oynamaya, gürültü ile korna çalmaya devam eder.)

Zeynep Nolur baksana Ali... Benim çiçekler nasıl da filizler vermiş...

Ali Bana ne senin çiçeklerinden... "Oyuna devam eder"

Zeynep Ali, bahçe sanki bir cennet... Küçük şeftali ağacı var ya, pembelere bürünmüş. Elma ağacının her dalı sanki bir gelin olmuş... Gelincikler, papatyalar, laleler. Hepsi de çiçek açmışlar...

Ali "oyunu bırakır" Zeynep, amma da gevezelik ettin. Ne var bunda. Bahar geldi. Çiçekler elbette açacak.

Zeynep Bu doğa olayı, bu güzellikler seni hiç etkilemiyor mu? Şaşıyorum sana.

Ali Beni oyuncaklarım daha çok ilgilendiriyor...

Zeynep Bazen seninle kardeş olduğumuzdan şüpheleniyorum. Ben bahçeyi çiçekleri severim, sen sokakta top oynamayı. Ben müzik dinlemeyi severim, sen maç seyretme-

yi. Ben geceleri oturup kitap okumaktan zevk alıyorum, sen erken yatmaktan...

Ali Ben sinemayı severim, sen konsere gitmekten hoşlanırsın...

Zeynep Ben tatlı yemem, sen pastaya bayılırsın...

Ali Benzemediğimiz yönlerimizi saymaya kalksak akşamı buluruz...
(Kapı çalınır, Zeynep gider açar, Ayşe ile Erdem girerler.)

Erdem (Yerdeki oyuncaklara bakar) O... Amma da çok oyuncağın var Ali.

Zeynep Bunlar oyuncaklarının yarısı bile değil. Annemden, babamdan hep oyuncak ister.

Ayşe Neyse ki iyi kullanıyor. Benim kardeşimin oyuncaklarının çoğu kırık...

Zeynep Onda haklısın. Ali oyuncaklarını iyi kullanır. Kırılanı onarmaya çalışır.

Ali İlk kez benim iyi yanımı buldun Zeynep...

Erdem Çocuklar, bu boş lafları bırakalım da asıl konuya gelelim. Biliyorsunuz yarın Anneler günü...

Hepsi (Bağırırlar) Ne!.. Anneler günü mü?..

Zeynep Nasıl da unuttuk... Evet, doğru... Mayısın ikinci pazarı... Anneler günü...

Ayşe Yılda bir gün kutladığımız, sevgili annelerimizin günü...

Ali Geçen yıl da unutmuştum da, Zeynep hatırlatmıştı son dakikada...

Zeynep (Kahkaha ile güler) Evet... Doğru... (Güler) Tamam...

Ali Ne var bunda gülecek?..

Ayşe Anlatsana neden güldüğünü?..

Zeynep (Gülerek anlatır.) Doğru... Ali anneler gününü unutmuştu. Ben hatırlattım... Koşarak gitti... Anneme bir kutu şeker almış... Sonra hepsini Ali yedi...

Erdem Neyse şimdi konuya gelelim. Benim size söylemek istediğim şu. Evet yarın Anneler günü. Öğretmenimiz de bizim annemiz sayıldığına göre, onun da bu özel gününü kutlamalıyız.

Ali Ben daha anneme de bir şey almadım... İşte bu yıl da unuttum.

Ayşe Erdem'in teklifi şu çocuklar. öğretmenimize hep birlikte bir armağan alalım.

Zeynep Çok zor bir iş...

Erdem Zorluk nerede... Hep beraber çıkarız, Öğretmenimizin hoşuna gidecek bir şey ararız.

Ayşe Kolay mı sanıyorsun?.. Önce öğretmenimiz en çok neyi seviyor, onu bulmalıyız. Sonra da... Çok iyi bir armağan almak için çok para gerekli...

Zeynep Bence pahalı bir şey olmasından çok, bizim sevgimizi anlatan bir şey olmalı.

Ali O!.. O çok zor... Bizim sevgimiz öyle büyük, öyle kocaman ki... Onu anlatacak bir armağan bulmak güç...

Ayşe Peki, ne yapmalıyız?..

Erdem Ben şöyle düşündüm. Harçlıklarımızı birleştirelim. Paramıza göre bir şey alalım.

Zeynep İşte o şey ne olmalı... Annem hep der ki, "Çocuklar, armağanların çok pahalı olması gerekmez. Özenerek, düşünerek almalı."

Erdem İyi ya işte... Çıkalım, düşünelim, özenelim, alalım...

Ali Haydi, hep birlikte çarşıya...
(Çıkarlar. Perde kapanır. Perde açılınca Zeynep, Ali girer.)

Zeynep Oh!.. Çok güzel bir armağan oldu...

Ali O oldu da... Şey... Anneme... Bir şey alamadık... Nolacak şimdi?..

Zeynep Üzülme Ali, bir çaresine bakarız.

Ali Çaresi var mı bunun?.. Para nerde?.. Annemden istesek olmaz. Para ver de sana armağan alacağız denmez... Babam seyahatte... Nolacak?..

Zeynep Oturup düşünelim Ali. Bence mutlaka paralı olması gerekmez armağanın...

Ali İyi de... Ne alabiliriz parasız...

Zeynep Bak Ali... Sen otur, annem için düşündüklerini anlatan güzel bir resim yap. Ben de ona, kendisini nasıl sevdiğimizi anlatan bir mektup yazayım...

Ali Kızlar biz erkeklerden daha akıllı oluyor galiba?.. Hemen başlıyorum.

Zeynep Hemen çizmeye başlama Ali. Biliyorum, güzel resim yapıyorsun. Ama önce şöyle bir düşün. Konuyu seç. Çizgilerinle seçtiğin konuyu nasıl anlatacağını planla... Her şeyden önce annemin nelerden hoşlanacağını sırala.

Ali Sen de biliyorsun ki annemiz bir melek. Her şeyden hoşlanır. Her şeyi sever...

Zeynep İşte o her şeyi bir sıraya koy. Annemin tüm sevdiklerini çizemezsin.

Ali Annemin en çok sevdiği, sen, ben, babam... Üçümüzü çizerim olur...

Zeynep Doğru. Annem bizleri her şeyden çok sever, ama, onun hoşuna gidecek çok daha başka şeyler de bulabilirsin.

Ali Annem ev işlerini de sever. Bir mutfak çizsem, tabii annemle birlikte...

Zeynep Olur mu Ali'ciğim?.. Annem insanları, doğayı, hayvanları, çiçekleri, evini, kısacası dünyada güzel ne varsa hepsini sever...

Ali Tüm bu saydıklarını bir kâğıda sığdıramam ki...

Zeynep İşte ben de bunu anlatmak istedim. Öyle bir şey yap ki, hepsini anlatsın...

Ali Çalışırım Zeynep. Yardımın için teşekkürler. Peki sen ne yazacaksın?..

Zeynep Senin çizgilerle anlatacağın şeyleri, ben de sözcüklerle anlatacağım.

Ali Biraz açıklar mısın?.. Örneğin, neler?.. Bir ipucu veremez misin?..

Zeynep Annem her zaman "çocuklarımın büyüdüklerini bir görsem." der...

Ali Sağlıklı olmamızı da ister.

Zeynep Yemeğimizi bitirmemizi, iyi geçinmemizi, çalışkan olmamızı...

Ali Terbiyeli ve nâzik olmamızı... Tutumlu olmamızı...

Zeynep Yardımsever olmamızı... Hep iyiye, doğruya, güzele yönelmemizi...

Ali O... Annem de çok şey istiyor bizden...

Zeynep Ama düşün ki, Ali bunlar hep yapabileceğimiz şeyler. Kendi iyiliğimiz için...

Ali Evet de... Bazen olmuyor işte... Ben tam televizyonda bir program seyrederken annem, "Ali'ciğim derslerin bitti mi?" diye beni uyarır...

Zeynep Bu uyarı kimin için?.. Senin yararına değil mi?..

Ali Doğru da... Bahçede arkadaşlarla oynarken, tam topa vuracağım sırada, balkondan annemin sesi... "Ali!.. Haydi yavrum yeter artık...". O sırada daha oyun bitmemiştir... Annemi üzmek istemediğim için, oyunu bırakıp eve dönüyorum.

Zeynep (Güler) Sen mi annemi üzmek istemiyorsun?.. (Güler) Daha dün sabah kahvaltısında, kadıncağız sana yalvarıyordu, bir dilim ekmek daha yemen için. Bu mu anneni sevmen?..

Ali Bununla annemi sevmemin ne ilgisi var?.. Hem ben sana bir şey söyleyeyim mi? Biz fil gibi yesek, yine de annem birazcık daha fazla yememiz için uğraşır.

Zeynep O doğru... Koca kız oldum, hâlâ bana bebekler gibi meyve suyu içirmek ister. Yeryüzündeki bütün anneler aynı gibi...

Ali Annelik çok zor Zeynep... İyi ki ben anne olmayacağım...

Zeynep Babalık çok mu kolay sanıyorsun?..

Ali Orası doğru... Sanırım babalık da zor... Ama annelik çok daha yorucu...

Zeynep Asıl şaştığım, bütün gün sabahtan akşama kadar bizler için çalıştığı halde hiç yorulmamış gibi akşamları babamı güler yüzle karşılaması...

Ali Herkesin dinlendiği saatte annem sökük diker, ütü yapar...

Zeynep Bazen yardım etmek isterim, sen derslerine çalış daha çok sevinirim der. Haydi Ali oturalım, sen çalışmaya başla, ben de mektubu yazmaya...

(Perde kapanır. Açıldığında Ali'nin elinde resim, Zeynepte mektup.)

Ali Tamam benimki bitti. Sanırım annem beğenir. Mektubunu okur musun Zeynep?..

Zeynep Okuyorum dinle... Annemize... Ne güzel sözcük Anne... Anne dediğim zaman kalbim sevinçle dolar. Okul dönüşü eğer sen evde isen burası bana masallardaki cennet gibi gelir. Her şey sende başlar, sende biter Anne!.. Anne!.. Benim çağrıma cevap vermesen de olur. Biliyorum ki bir yığın işlerin var. Her şey seni bekliyor. Ama nolur anne,arada bir, başını bana çevirip gülümsemeyi unutma. O zaman benim dünyam CENNET olur. Bize anlattığın masallardaki saraylara gitmek istemiyorum. Bulutlarda gezen beyaz kanatlı atları da istemem. Senin sevgin bana yeter anne.

Bazen sana "hastayım" derim. Sakın inanma anne. O anda sevgiyle bakan gözlerinin bende olmasını, sıcak ve yumuşak ellerinin alnımda dolaşmasını isterim de ondan... Bilirim ki o zaman senin tüm dünyan ben olurum.

Bazen bir gemim olsun isterim. Mavi denizlerde yelken açan bir gemi... Kaptanı ben, tek yolcusu da sen... Yüzüme baktığın zaman ne düşündüğümü sorma anne... Çünkü seni düşünüyorum.

Geceleri, uyuyup uyumadığımızı, yorganımızı iyi örtüp örtmediğimizi, bir isteğimiz olup olmadığını öğrenmek için odamıza geldiğinde, karanlık oda birden aydınlanır. Gökyüzündeki aydede gibi parlarsın.

Anne sen iyiliksin, meleksin, mutluluksun, güzelliksin, her şeysin... Sen bütün dünyasın ANNE!.....

Ali Senin bu güzel yazıların yanında benim resim sönük kaldı Zeynep.

Zeynep (Resme bakar) Bu resim benim yazılarından çok daha güzel Ali...

Ali Teşekkürler Zeynep. Haydi gidip annemize verelim bunları.

Zeynep Hayır Ali. Bunları yarın vereceğiz. Anneler günü yarın. Annem yarın bizim kraliçemiz olacak.

İkisi birlikte

Yarın uğurlu olsun. Kalpler sevinçle dolsun
12 Mayıs günü annelere kutlu olsun...

ŞEFİKA ÇORUH

Şefika Çoruh, yirmi dokuz yıl ilkokul öğretmenliği yaptı. Emekli olduktan sonra dokuz yıl Ankara Radyosu Çocuk Saati Programlarını hazırladı. Program hazırlığı sırasında, çocuklara ilişkin olarak kazandığı deneyimleri, Şefika Çoruh şöyle anlatıyor: "Öğrencilerin gerek sahnede, gerek mikrofonda ne kadar mutlu olduklarını yakından izledim. Derslerinde başarısız, yeteneksiz sandığım çocuklar sahnede harikalar yaratıyorlardı. Piyesi oynamıyorlar, adeta yaşıyorlardı. Mikrofondaki başarıları ayrı bir üstünlüktü... Bu gerçeği yaşadığım için, çocuklara oyunlar yazmayı her zaman düşündüm..!" Şefika Çoruh'un tek perdelik anneler günü oyununu beğendiniz mi?

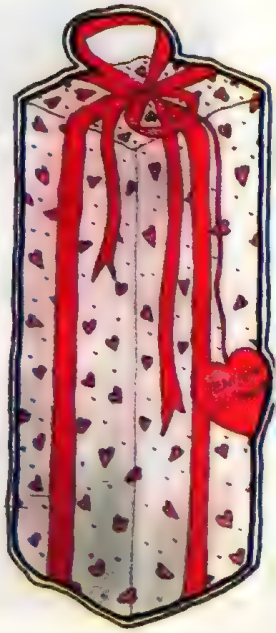

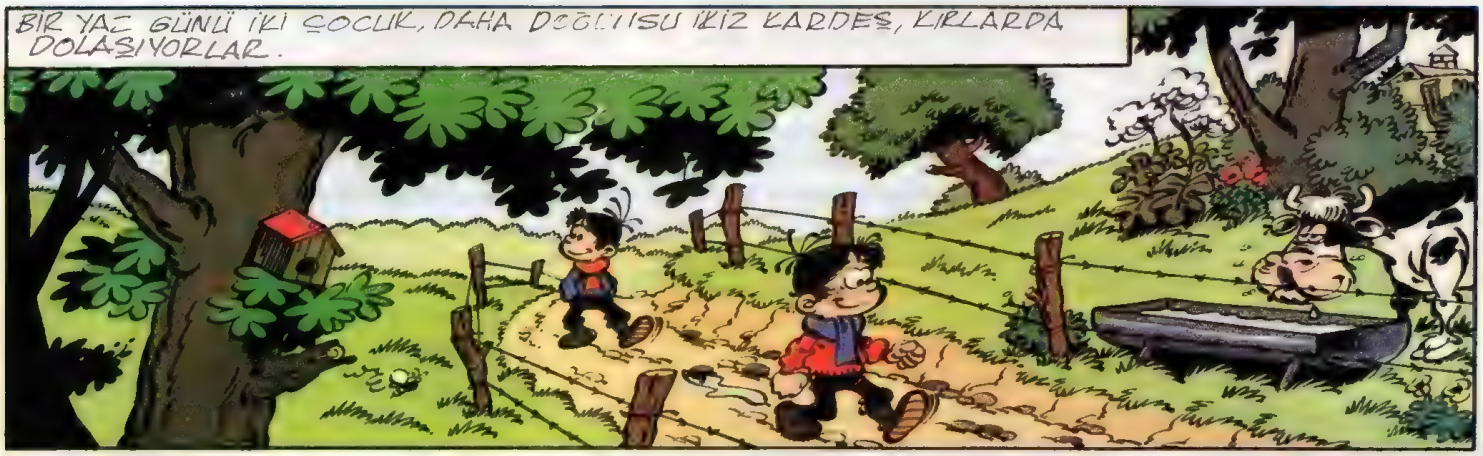
BİR YAZ GÜNÜ İKİ ÇOCUK, DAHA DOĞRUSU İKİZ KARDEŞ, KIRLARDA DOLAŞIYORLAR.

BİRİNİN ADI İVEN, ÖTEKİNİN ADIYSA...
HEY İVON, NEREYE...

?!

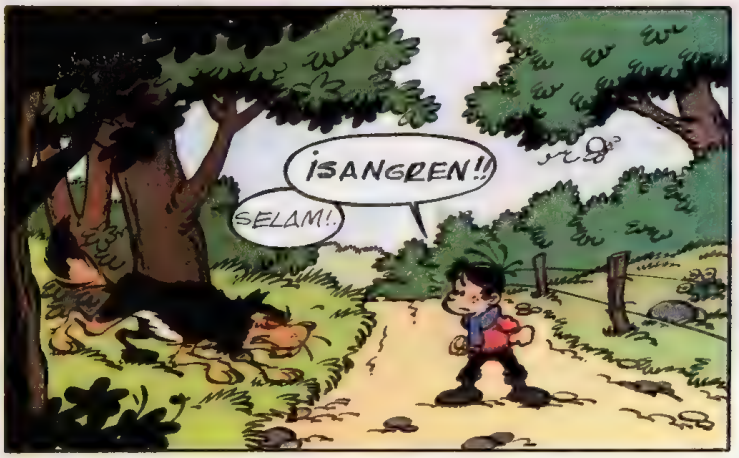
İSANGREN!!
SELAM!.

İVON ADINDAKİ ÖTEKİ KARDEŞİN HARİKULADE BİR ÖZELLİĞİ VAR: DİLEDİĞİ ZAMAN KURT OLUYOR!.. O ZAMAN ADINI DEĞİŞTİRİYOR VE İSANGREN ADINI ALIYOR!..
NİYE SURATINI AŞIYORSUN? BENİ GÖRDÜĞÜNE MEMNUN OLMADIN MI?
ELBETTE MEMNUN OLDUM, BUDALA!..

AMA BİRİLERİ SENİ BU HALDE GÖRECEK DİYE KORKUYORUM!..
PÖH! HAVAL GÖRDÜKLERİNİ SANIRLAR NASIL OLSA!.. HEPSİ BU! SEN İYİ MİSİN?..

İVON İSANGREN'E DÖNÜŞTÜĞÜ ZAMAN, GERÇEKTEN DE FARKLI BİRİ OLUR. BAŞKA BİR YAŞAMI, BAŞKA BİR GEÇMİŞİ VARDIR. SANKİ İKİ FARKLI VARLIĞI AYNI BEDENDE BARINDIRMAKTADIR!...
İYİYİM TABİİ, YA SEN?..
BEN DE.. YALNIZ...

FENA HALDE KAŞINIYORUM... ŞU ARALAR BENİ PİRE ÖLDÜRÜCÜ BİR ŞAMPUANLA YIKASALAR FENA OLMAYACAK...
GRAT
GRAT
C+B.

VE GEZİNTİ BİTTİĞİNDE...
HAYDİ, GELİYOR MUSUN?
EVET EVET BİR DAKİKA!.. HER DAKİKA BEDEN DEĞİŞTİRMEK KOLAY MI SANIYORSUN?
...ONLAR YENİDEN EVLERİNE DÖNEN İKİZ KARDEŞLERDİR!..
SIRRIMIZI HİÇ KİMSE ÖĞRENEMEYECEK, DEĞİL Mİ?...
HİÇ KİMSE, ÖZELLİKLE DE ANNE BABAMIZ, HIH HIH HI!..
BİRKAÇ DAKİKA SONRA...
HAYRET, EVDE KİMSE YOK GALİBA!..
GİTMİŞLER Mİ YANİ?.. BİZE HABER VERİRLERDİ OYSA!
ANNE, BABA?... KİMSE YOK!..
HEY BAK, BİR MEKTUP!
BİZE YAZMIŞLAR!..
Yurin et Yuran
OKUYORUM: "SEVGİLİ ÇOCUKLAR, İLİŞİKTE, HALANIZDAN GELEN BİR MEKTUP BULACAKSINIZ. HOŞUNUZA GİDECEK SANIRIM. BABANIZ VE BEN, YOL HAZIRLIKLARINIZ İÇİN KENTE İNİYORUZ!.. ANNENİZ. NOT: BUZDOLABINI BOŞALTABİLİRSİNİZ!..
YOL HAZIRLIKLARIMIZ MI?..
YOKSA, YOKSA...
BİLMİYORUM, AMA ÖYLEYSE, MÜTHİŞ BİR ŞEY!
"MERHABA İKİZLER! NEDEN TATİLDEN YARARLANIP BURAYA BENİMLE VE MİŞEL'LE BİRKAÇ GÜN GEÇİR MİYORSUNUZ? ANNE VE BABANIZ MUTLAKA İZİN VERECEKTİR, BÖYLECE BİRKAÇ GÜN YARAMAZLIKLARINIZDAN DA KURTULURLAR! SONRA BURALARIN TEMİZ HAVASI DA SİZE İYİ GELECEKTİR. YAKINDA GÖRÜŞMEK ÜZERE...
HAARİKA!
EPEYDİR HALAMLARA GİTMEMİŞTİK!...
EVET, NEREDEYSE BİR YIL OLACAK!..

HERHALDE TRENLE GİDERİZ, NE GÜZEL!..
HEM DE TEK BAŞIMIZA..
HİÇ DE DEĞİL, TRENLERDE HER ZAMAN BİR SÜRÜ İNSAN VARDIR!..
ANNEMİN SÖYLEYECEKLERİNİ ŞİMDİDEN DUYUYORUM: YABANCILARLA KONUŞMAYIN YEMEKLERİNİZİ YİYİN, HALANIZI ÜZMEYİN...
...KÜÇÜK YEĞENİNİZ MİŞEL'İ SAKIN YEMEYİN!..
AAAAAY!..
HAM.. HAM.. HAM..
HİÇ HOŞ DEĞİL!..
İYİ, İYİ, ŞAKA DA YAPMAYALIM BARI!..
İKİ GÜN SONRA, TAŞRADA BİR YERLERDE, BİR YOL!..
ÜFF!..AMMA SICAK!.. İSTASYONDA BİRAZ DİNLENMELİYDİK!..
HİÇ DE DEĞİL! BÖYLESİ DAHA HOŞ!.. HALAM TELEFONDA, MİŞEL'İN BİZİ YOLDA KARŞILAYACAĞINI SÖYLEDİ!..

EVET, AMA ÇABUCAK GELSE İYİ OLUR, ÇÜNKÜ YORULDUM!
HEP ANNEMİN YÜZÜNDEN. PAZARLIK GİYSİLERİMİZİ VE OKUL KİTAPLARIMIZI BİLE DOLDURDU ÇANTAMIZA...
BEN BİRAZ DURACAĞIM.
HAKLISIN BEN DE!..
UFFF!
ÇOK GÜZEL DEĞİL Mİ?..
EVET, BURADA ÇOK MÜTHİŞ BİR TATİL GEÇİRECEĞİMİZE EMİNİM!..
HEY, BİRİ GELİYOR!..
MUTLAKA MEŞEL'DİR, TAM ZAMANINDA!..
HAYIR BU GELEN O DEĞİL!..
GÜNAYDIN BAYIM!..
?!

İSTE TERBİYE KURALLARINDAN HABERSİZ BİRİ! YANIT BİLE VERMEDİ!..
EVET, AMA GÖZLERİNİ GÖRDÜN MÜ?..
GÖRDÜM, SANKİ UZAKLARA BAKIYOR GİBİYDİ!...
YA DA SANKİ HİÇBİR YERE BAKMIYOR GİBİYDİ!..
HAYDİ BOŞ VER, DÜŞÜNMEYELİM, YOKSA KORKACAĞIZ! GELİYOR MUSUN?
EVET!..
HEY, ÇİFTE KUMRULAR!..
MİŞEL!
MERHABA!
GEÇEN YILDAN BERİ NE KADAR DA BÜYÜMÜŞ!
BARİ BEN SİZİ ÖPEYİM, SİZİ BEKLERSEM, YARIN SABAHA KADAR BURADA KALIRIZ!..
!
ŞURAYA BAK! İKİNİZ DE KIPKIRMIZI OLDUNUZ!..
EEE, SICAKTAN OLACAK!..
EVET.. SICAKTAN TABİİ, ÇOK SICAK DA!..
HIH! SANDALARI TAŞIMAMIZA YARDIM ETMESİNİ BİLE İSTEYEMEDİN!
GELDİK! HEY, RÜYADA MISINIZ?
YA SEN?!

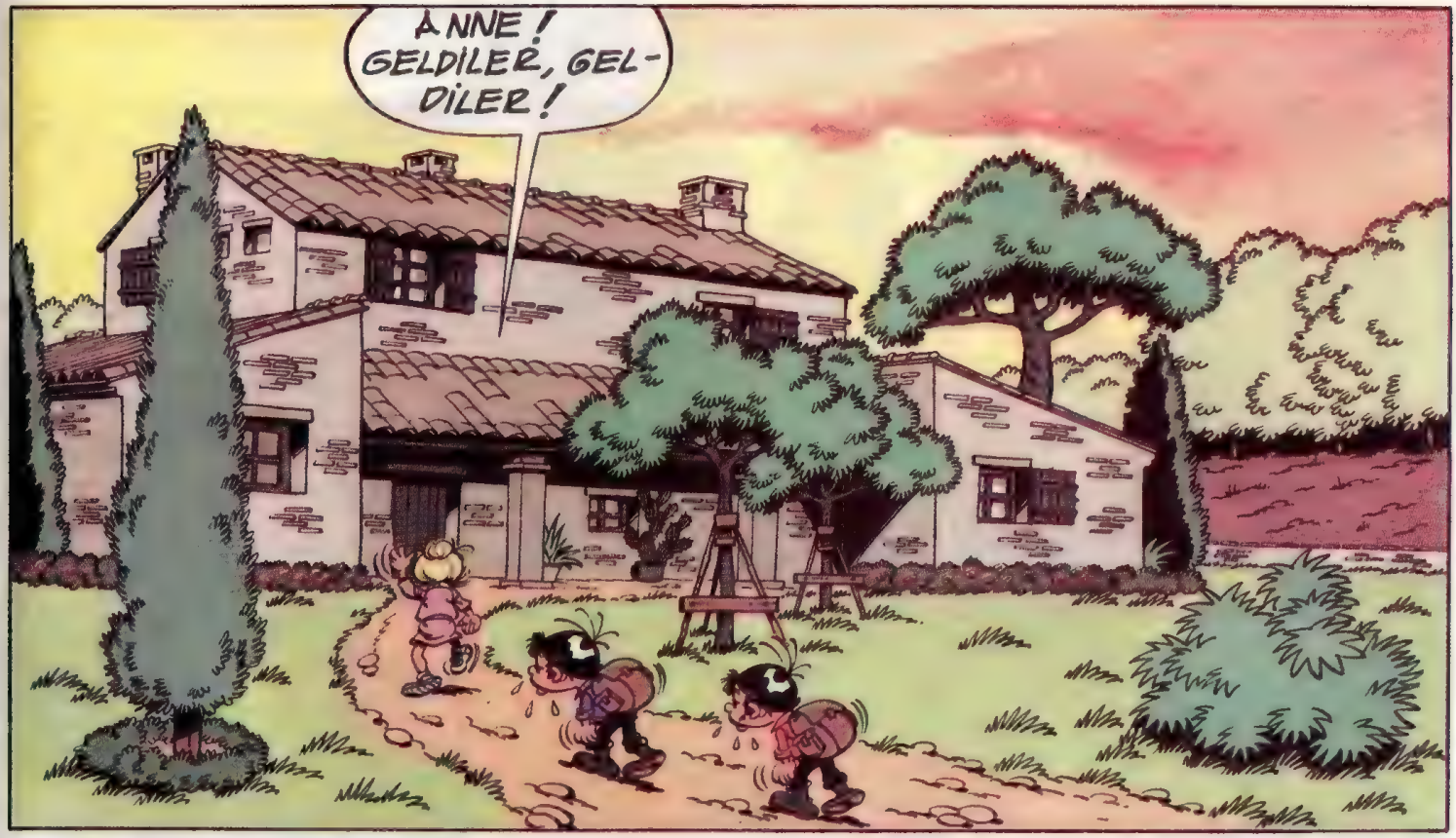
ANNE! GELDİLER, GELDİLER!

BU SIRADA, VADİNİN ÖTEKİ YAKASINDA...
HAY ALLAH... BU VELETLER DE NEREDEN ÇIKTI?..
BİLMİYORUM, AMA BİZİ RAHATSIZ EDECEK İKİ KİŞİ DAHA DEMEKTİR!

BELKİ ONLARI...
HAYIR BUNA BEİS KARAR VERİR! KENDİ BAŞIMIZA KARAR ALMAMIZDAN HOŞLANMAZ, BİLİRSİN!..

PEKALA, EĞLENECEĞİZ DEMEK Kİ!..
HİÇ DE DEĞİL, BURAYA EĞLENMEYE GELMEDİK... EN AZINDAN ŞİMDİLİK...

O HALDE NE YAPIYORUZ?..
DÖNÜYORUZ, HEM DE HEMEN!..

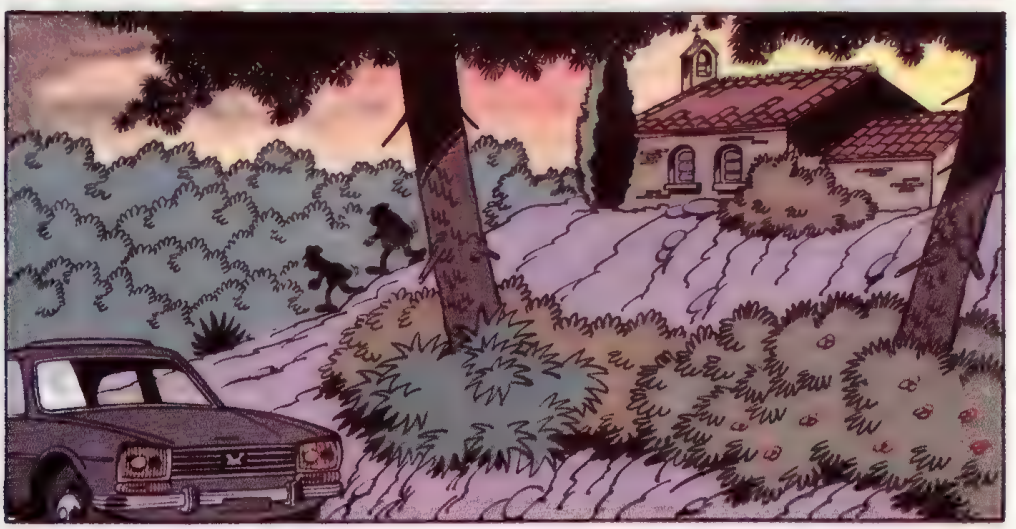

O AKŞAM HARİKULADE GEÇTİ... ANCAK YEĞENLERİNİ TATİLDE KONUKLEDEN BİR HALANIN YAPABİLECEĞİ GÜZEL YEMEKLER YENDİ, GÜLÜNDÜ, SÖYLENDİ, EĞLENİLDİ...

AH, ÇOCUKLAR, SİZİ YENİDEN GÖRMEK NE GÜZEL! ÜSTELİK, AMCANIZIN DÖNÜŞÜNÜ BEKLERKEN, ŞİMDİ EVDE İKİ KOCAMAN ADAM VAR DEMEKTİR!..

GASPAR'LA BİRLİKTE İŞ OLUYOR!... O DA BURADA OTURMUYOR MU, SONUÇTA!..

GASPAR?..

EVET, ESKİ BİR ÇOBAN... TEPEDE OTURUR, BABAM OLMADIĞI ZAMAN, GELİP ANNEME YARDIM EDER!...

HAYIR MİŞEL, ARTIK BİTTİ! GASPAR BİR DAHA GELMEYECEK!

NE?... AMA NİÇİN?..

ÇÜNKÜ, ÇÜNKÜ, GASPAR HASTALANDI, ÇOK HASTA!..

BANA BUNU SÖYLEMEMİŞTİN!.. GİDİP GEÇMİŞ OLSUN DEMEM GEREKİR!..

HAYIR! BUNA İZİN VERMİYORUM ANLADIN MI, HAYDİ BAKALIM, ŞİMDİ DOĞRU UYKUYA!...

VE İKİ DAKİKA SONRA!...

HALAMA NE OLDU BİRDEN BİRE?...

BİLMİYORUM, ONU İLK KEZ BÖYLE GÖRÜYORUM!..

PCH! ANNELER HEP BÖYLEDİR, BAZEN ANLAMAYA ÇALIŞMAMAK GEREK!

TAM TERSİNE!... SÖYLESENE MİŞEL, NASIL BİRİ BU GASPAR?...

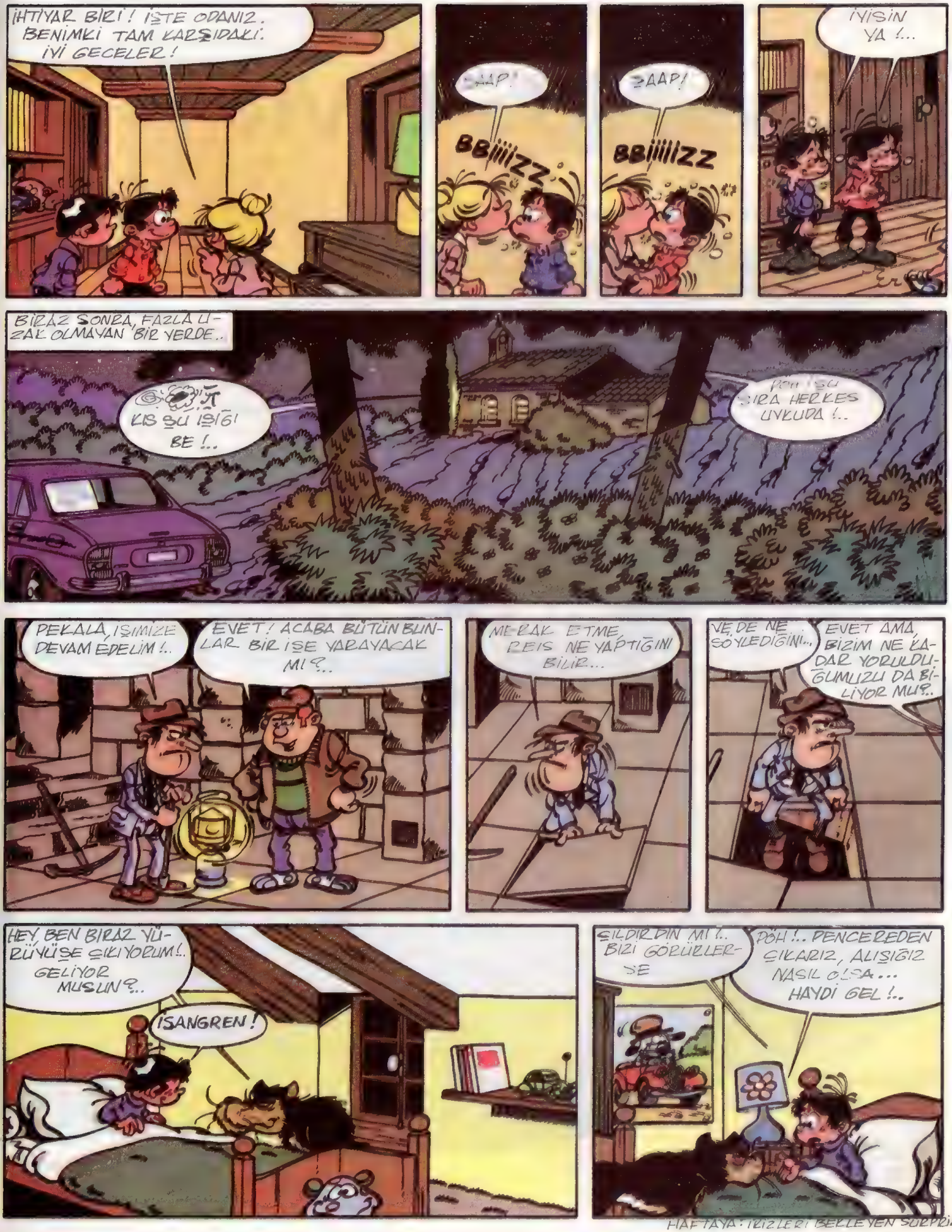

HAFTAYA: İZİZLERİ BEKLEYEN SÜRPRİZ

Denizde ve Karada

UÇAN GEMİ

Artık yalnız karada ya da yalnız denizde kullanılan araç dönemi kapanıyor. Şimdi uçan gemiler, hem karada hem denizde gidebiliyorlar. Üstelik karada ilerlerken, düzgün asfalt yollara gereksinme duymuyorlar.

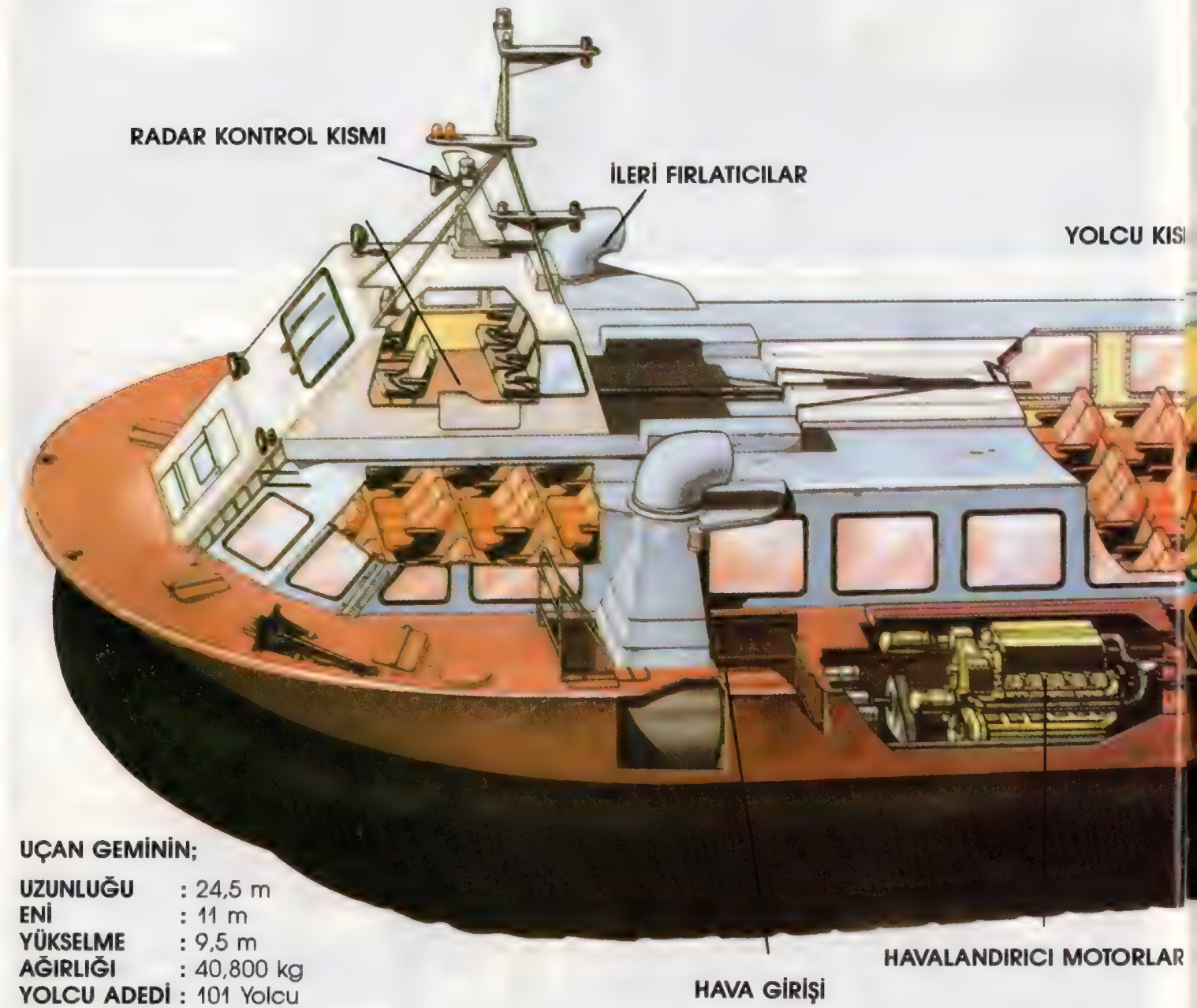

UÇAN GEMİNİN;

UZUNLUĞU : 24,5 m
ENİ : 11 m
YÜKSELME : 9,5 m
AĞIRLIĞI : 40,800 kg
YOLCU ADEDİ : 101 Yolcu
SUDAKİ HIZI : Saatte 92,65 km

Uçan gemiler (Hovercraft), çok amaçlı araçlar olarak tasarlanmışlardır: Yolcu taşıyabilirler, araştırma yapabilirler, coğrafya araştırmalarında kullanılabilirler, yangın söndürücü görevini görebilirler... Aşağıda resmini gördüğünüz uçangemi ise, yolcu taşımak amacıyla yapılmıştır.

Geminin ana özelliği, pasa dayanıklı alüminyumdan yapılmış olması. Herbiri 450 beygir gücünde dört adet dizel motoru var. Biliyorsunuz, mazot ile çalışan araçlarda dizel motor kullanılıyor. Diğer iki motor ise, gemiyi ileri itmek için kullanılıyor. İki motorun kaldırma gücünü artırmak için, geminin iki yanında altı adet dolaşımlı hava tüneli var. Geminin su üzerinde yüzmesini sağlayan ana tank, içerisine su sızdırmayan çeşitli bölümlere ayrılmış. Geminin baş kısmındaki, ileri hareketi sağlayan fırlatıcılar, aynı zamanda geminin, bir rotada istikrarlı şekilde gitmesini sağlıyorlar. Geminin yön kontrolü ise, pervaneden gelen havayı yönlendiren yönlendiriciler ile sağlanıyor. Geminin gövdesi sentetik kauçuk ile kaplanmıştır. Uçmadığı zamanlarda, gemi altı adet özel pedal üzerinde durur.

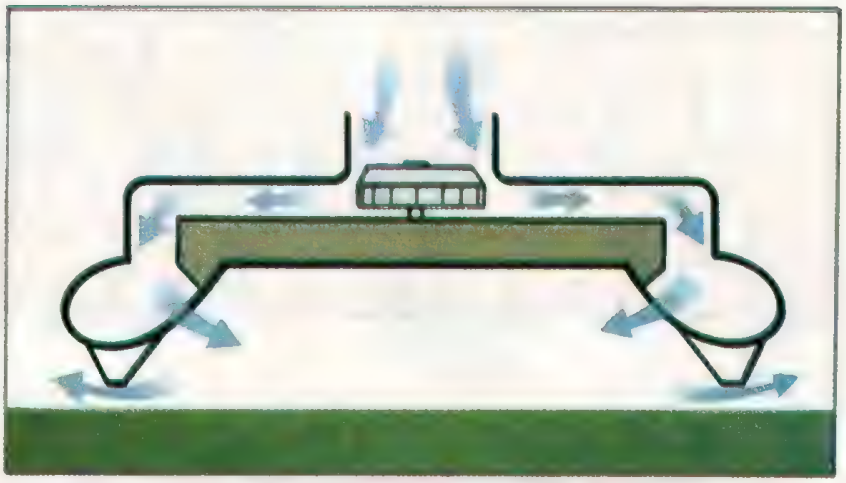

UÇAN GEMİNİN UÇUŞ İLKELERİ

Hava, bir hava tüneli sayesinde, geminin alt kısmında bir hava akımı şeklinde dolaştırılır. Gemiyi kaplayan esnek kauçuk, havalanmayı kolaylaştırır ve geminin su üzerinde olduğu gibi, kayalık yerlerde, çamurda ve kumlu yüzeylerde de hareket edebilmesini sağlar.

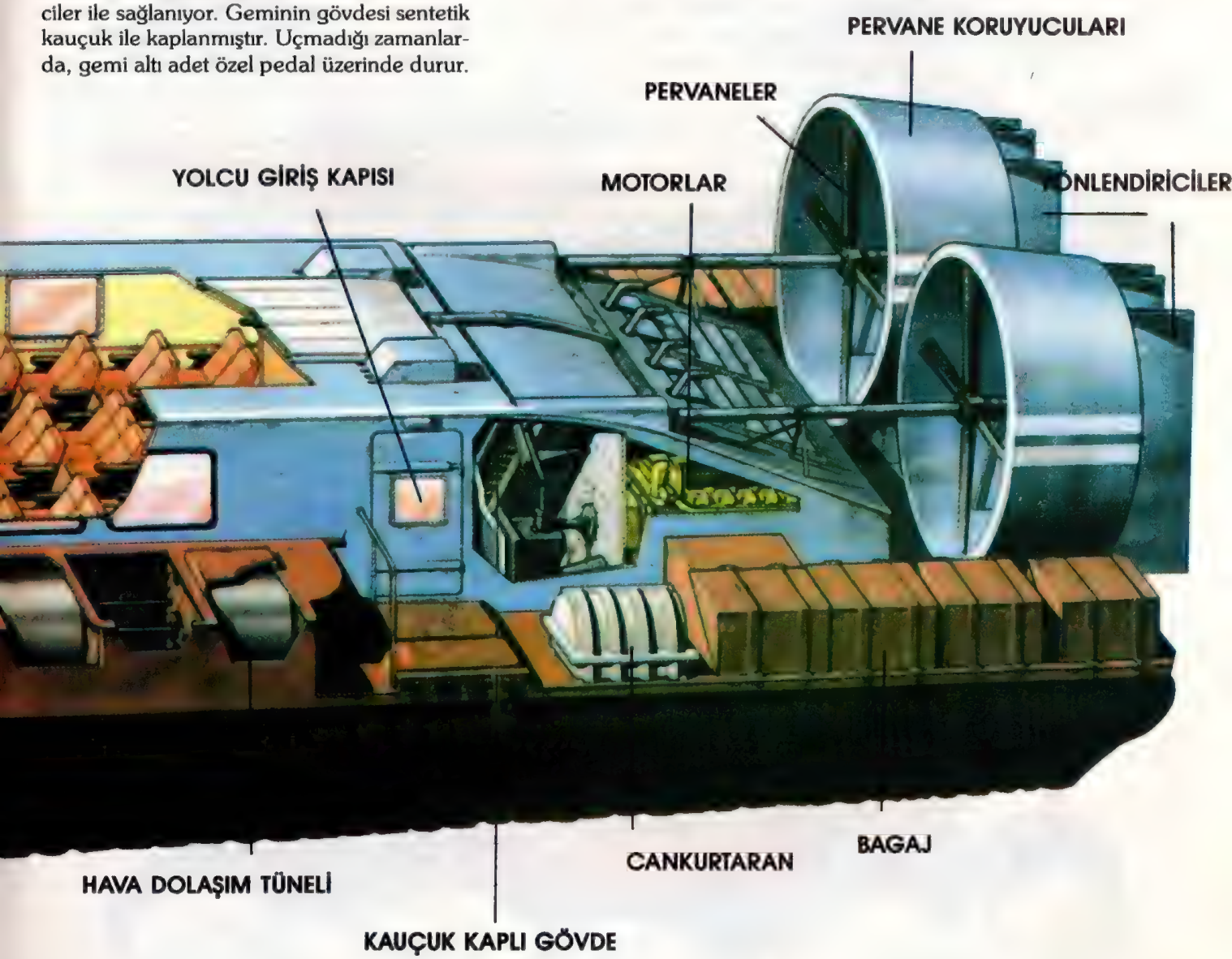

HAVACILIK

Uçak Nasıl Uçar?

Bir uçak "kaldırma" gücü sunan havanın yardımıyla uçar. Bu basit yanıt inanılmaz gibi gelebilir. Ama gerçektir. Kuşlar ve uçurtma gibi uçak da havanın ya da daha açık bir dille, gezegenimizi saran gaz tabakalarını oluşturan atmosferin yardımıyla uçar. Atmosferin dışında ise ne uçak, ne kuşlar, ne de uçurtmalar uçabilir. Çünkü burada kaldırma gücü yoktur.

Havayı göremeyiz ama bayrağın dalgalanması, değirmenin dönmesi gibi onun yaptığı olayları görebiliriz. Görmememize karşın hava, bütün bunları yapabiliyorsa, ağırlığı, yoğunluğu, kütlesi ve basıncı olması nedeniyledir. Bu basıncı ya da gücü rüzgâra karşı yürüdüğümüzde, hareket eden bir otomobilden elimizi dışarı çıkardığımızda görebiliriz. Leonardo'nun savı da böylece doğrulanır: Atmosfer, dirençli bir güçtür...

Uçağın kanatlarının destek gücü sağladığını söylemiştik; daha açık bir dille kanatlar, bu gücün ortaya çıkmasına yarayan araçlardır. Şimdi kalkış anını düşünelim: Uçak pisttedir. Pilot motoru çalıştırır. Pervane dönünce de etki-tepki yasasıyla havayı geri iter. Bu yasaya göre: "Eğer bir cisim başka bir cisme güç yöneltirse (etki), ikinci cisim de ona eşit ama ters bir güçle karşılık verir (tepki). Böylece geriye doğru giden hava, uçağı öne doğru iter. Uçak pistte hızlanır. Aynı zamanda, "hücum kenarı" da denilen kanatların ön yüzleri, (arka kenara "firar kenarı" denir) havayı ikiye böler. Kanadın eğimine bağlı olarak, kanadın üzerinden geçen hava alttakine göre daha hızlı hareket eder. Basınçta bir değişime neden olur. Uçak yükselirken ise kanadın üzerinde, alttakine oranla daha az basınç vardır. Buna da "destek gücü" denir. Basınç değişimi uça-

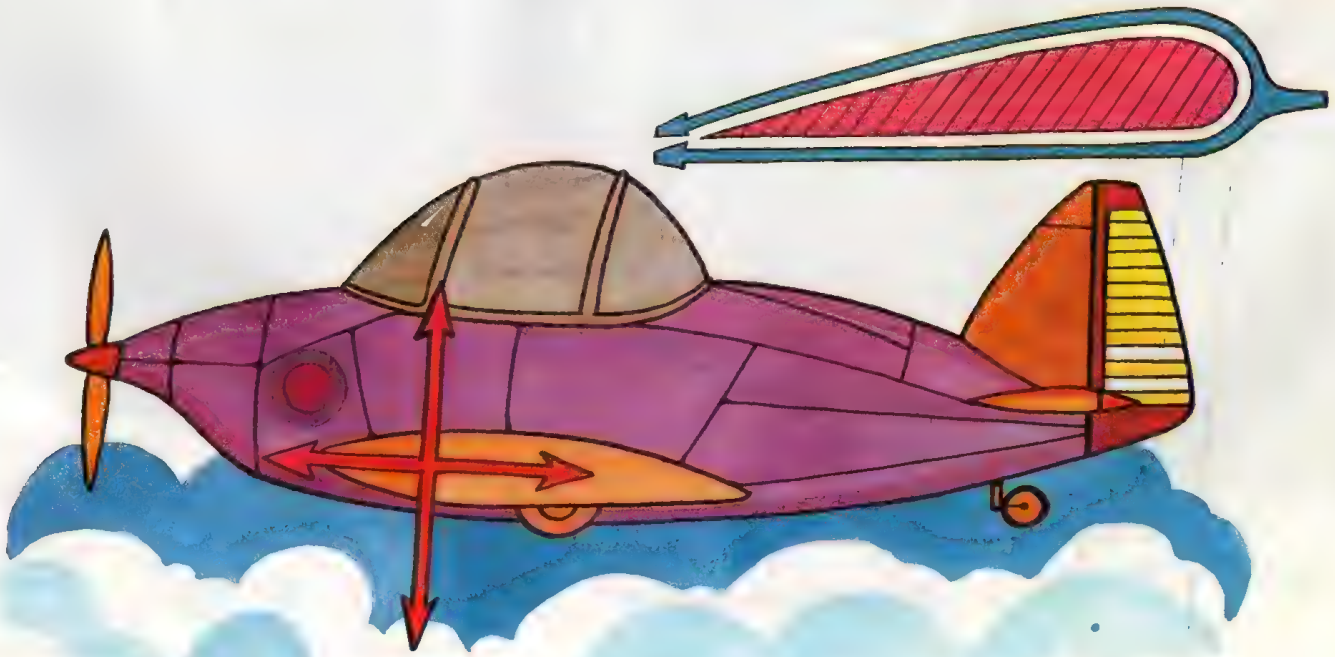

ğın ağırlığını kaldırabilecek kadar yeterli güç oluşana dek sürer. Böylece yerçekimi de alt edilir. Bu andan sonra araç havalanır ve tırmanışa başlar. Tabii bununla birlikte "kaldırma" gücü de harekete geçer. Uçuş sırasında uçağa etki eden dört güç vardır: İtme, motorun uçağı öne doğru sürüklemesiyle oluşur. Direnç, havanın uçağın yararına karşı koymasıdır. Yerçekimi aracın ağırlığıyla gösterilir, uçağın tırmanmasını engellemeye çalışır. Kaldırma gücü de kanadın alt ve üst yüzeylerindeki basınç değişiminden doğar. Eğer uçak belli bir hızda ve yatay biçimde uçuyorsa, bu dört güce, "dinamik engelleme" denir.

Ama uçak her zaman yatay biçimde uçmaz. Bir yönden ötekine dönmek, alçalmak ya da yükselmek için aracın kanatlarda ve kuyrukta yer alan hareketli parçaları vardır. Pilot, kabininden bu bölümleri oynatarak uçağın çeşitli hareketler yapmasını sağlar.

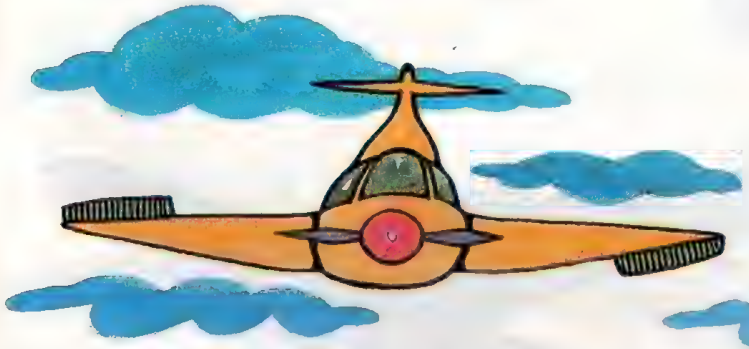

"Kanatçıklar" kanatların sonunda yer almıştır; "Yükselticiler" ve "Yön Kanatçığı" ise uçağın kuyruğunun bir bölümünü oluşturur.

Pilot kanatçıkları oynatınca bunlar, birlikte ama ters yönlere doğru harekete geçerler. Biri yükselince öteki aşağı iner. Bu parçalara etki eden havanın gücü uçağın dönmesine neden olur.

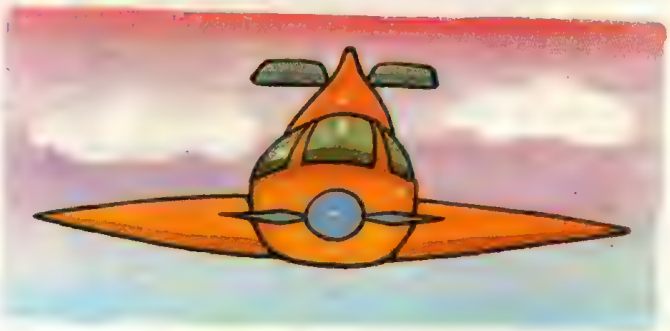

"Yükselticiler" yukarı kaldırıldığında, hava uçağın kuyruğunu aşağı çeker. Böylece uçağın burnu yükselir. Bunlar ters yöne çevrildiğinde; yani yükselticiler aşağı indirilince, uçak alçalır. Çizimler yükselticilerin yardımıyla burnu havaya yükselen bir uçağı göstermektedir.

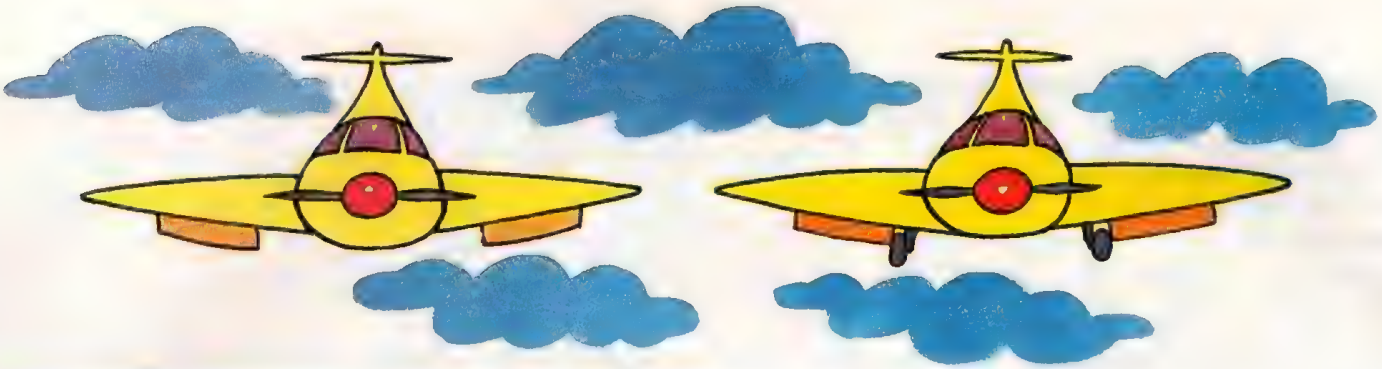

"Yön kanatçığı" ise sağa ya da sola doğru hareket eder. Böylece bunların üzerine gelen hava uçuşun yönünü değiştirebilir.

Bazı tip uçakların kanatlarında başka hareketli parçalar da vardır. Bunlar kanatçıklarla uçağın iskeleti arasında yer alırlar. Uçak, düşük bir hızda uçarken ekkaldırma gücü sağlarlar.

SİVİL HAVACILIK

İnsan taşıma amacıyla kullanılabilecek ilk uçaklar, ABD'de yapıldı. Yıl 1933, ilk madeni tek motorlu uçak, Boeing 247. Bu uçakta çeşitli yenilikler vardı: İniş takımları, yani tekerlekler kapanıp açılabiliyordu. Pervaneler yeni bir sistemle çalışıyordu ve uçakta otomatik pilot vardı. Uçak havalanırken aracın gövdesine saklanabilen tekerlekler, uçağın hızını artırıyordu. Yeni tip pervaneler, kanadın havayla buluştuğu açıyı değiştiriyor, böylece kalkış anında hız artıyor, iniş anında da azalıyordu. Otomatik pilot ise uçağı havadayken yönetebiliyordu. Bu dönemde ünlü bir uçak daha üretildi: Douglas DC 3 Dakota uçağı.

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI VE JETLER

Havacılığın gelişiminde savaşların önemli etkilerinden daha önce söz etmiştik. Birinci Dünya Savaşı, madeni uçakların gelişimine öncülük yaptı. İkinci Dünya Savaşı jetlerin. Jetlerde artık pervanelere gerek duyulmuyordu. Ve uçağın hareketini turbo motorlar sağlıyordu. İlkin savaş uçaklarında kullanılan turbo motorlar, 1952 yılında İngiliz Comet adlı yolcu uçağında denendi. İlk yolculuk Londra-Tokyo arasında yapıldı. Pervaneli uçakla 86 saatte gidilecek yol, 36 saatte alındı. Comet, yolcu uçakları üreten ülkelere cesaret verdi. 1954 yılında Amerikalılar ilk jet yolcu uçaklarını ürettiler: Boeing 707. Jetler giderek saatte 800 kilometre hıza ulaştılar. Bazıları ses hızını bile aştılar.

İkinci Dünya Savaşı yıllarında kullanılan savaş uçakları.

Gelecek sayımızda: Jetler

KAPTAN PİLOTUNUZ KONUŞUYOR...

"Bugüne kadar tam on iki tane uçak maketi yaptım. Hepsi de birbirinden güzel. Tek sorun, bu maketler uçmuyor. Ama onların uçmaması artık önemli değil. Ben uçtum. Hem de kocaman, gerçek bir uçakla... Kuruldum koltuğa, gel keyfim gel... Kafaya koydum: Büyüyünce ya hep uçakla gezeceğim ya da pilot olacağım."

TÜRK HAVA YOLLARI

BİL BUL EĞLEN

1

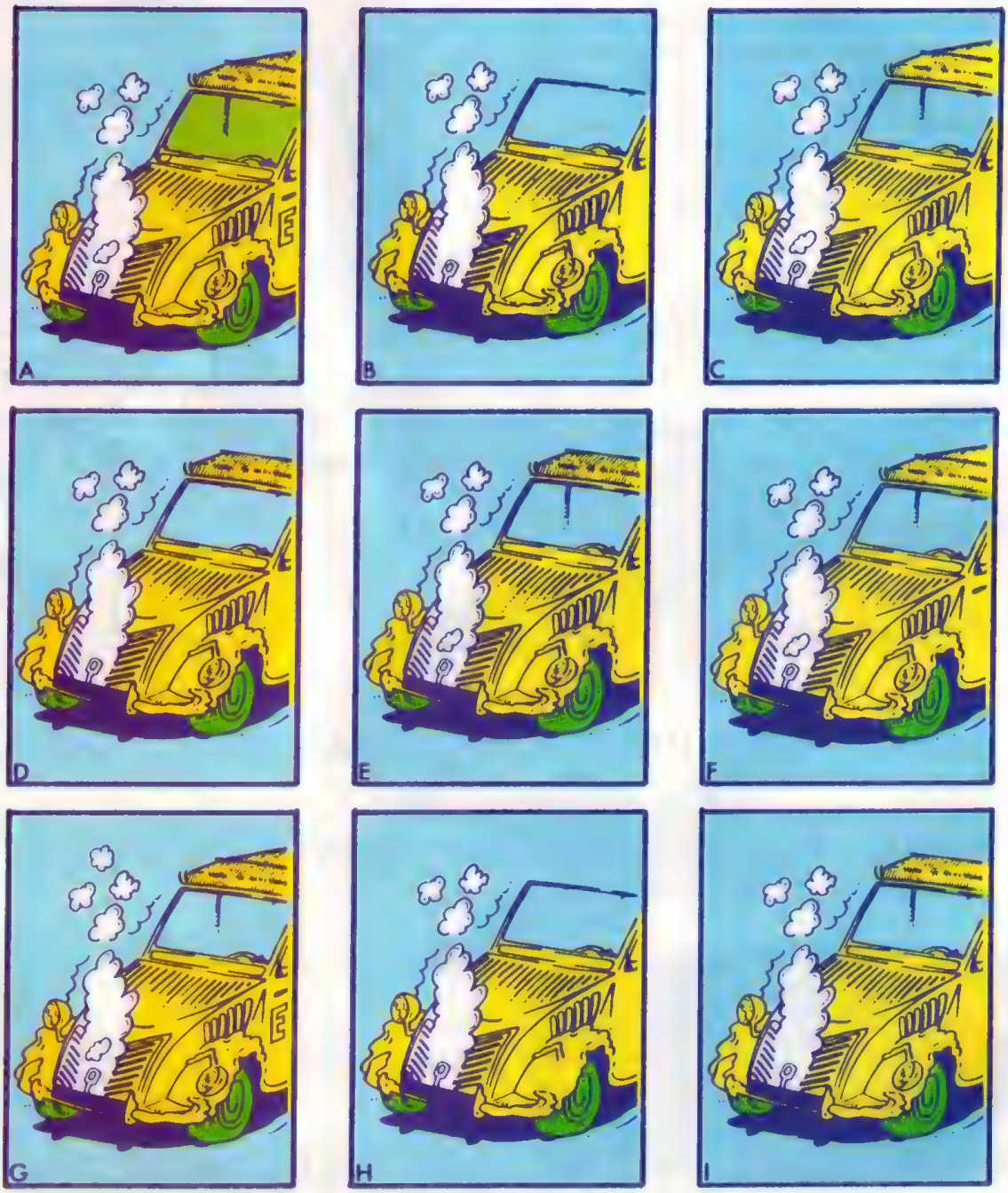

Çizerimiz, motoru su kaynatan bir otomobil çizmeye başladı. Biz de o çizerken çeşitli aşamalarda fotokopilerini aldık. Aşağıda düzensiz olarak duran çizimleri, çizim sırasına göre düzenleyebilir misiniz?

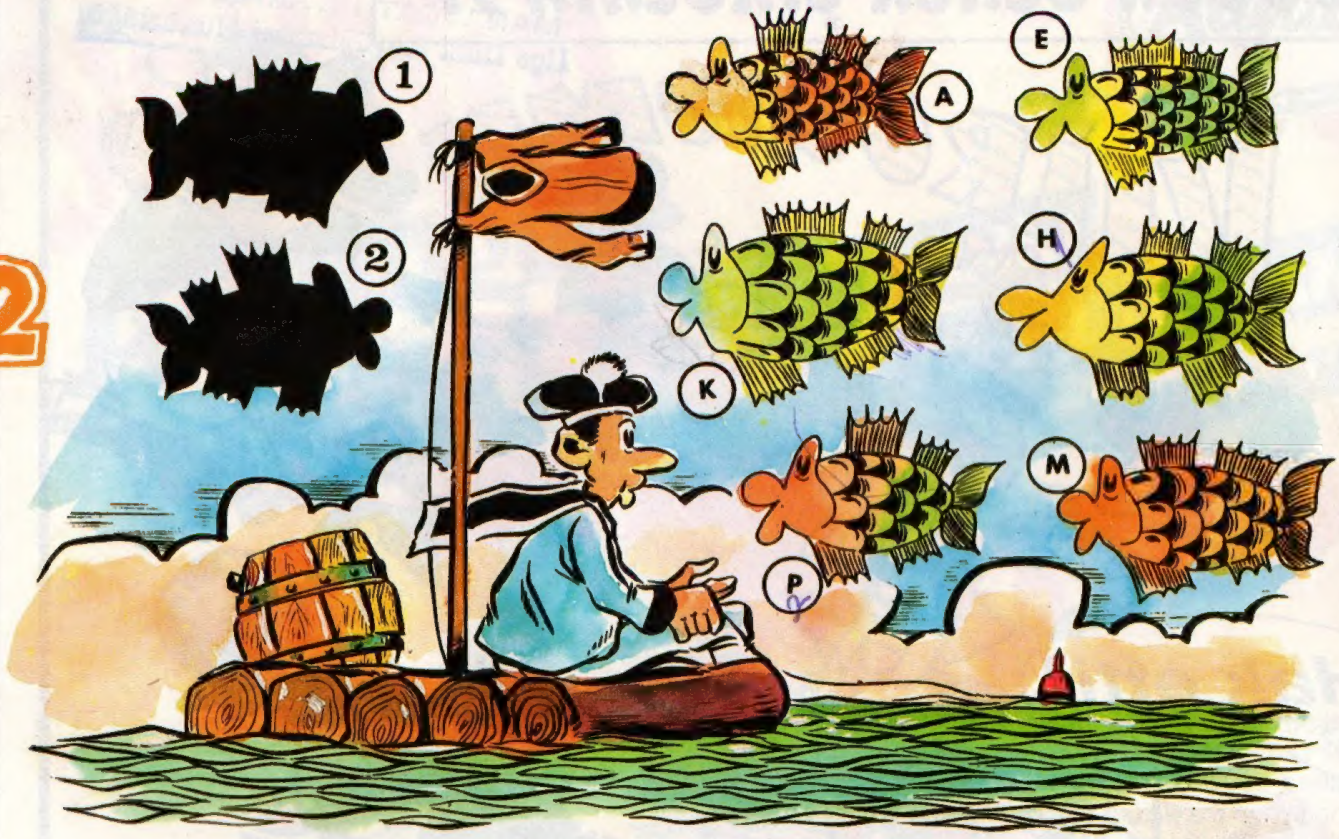

2

Bizim, genç denizcimiz iki balık yakaladı. Gölgelerini gördüğümüz bu balıkların, asıllarını bulabilir miyiz?

3

Çizerimiz, iyiden iyiye dalgınlaştı. Belli ki, kareli kâğıda birşeyler çizmek istemiş. Ama hepsi eksik kalmış. Siz tamamlayabilir misiniz?

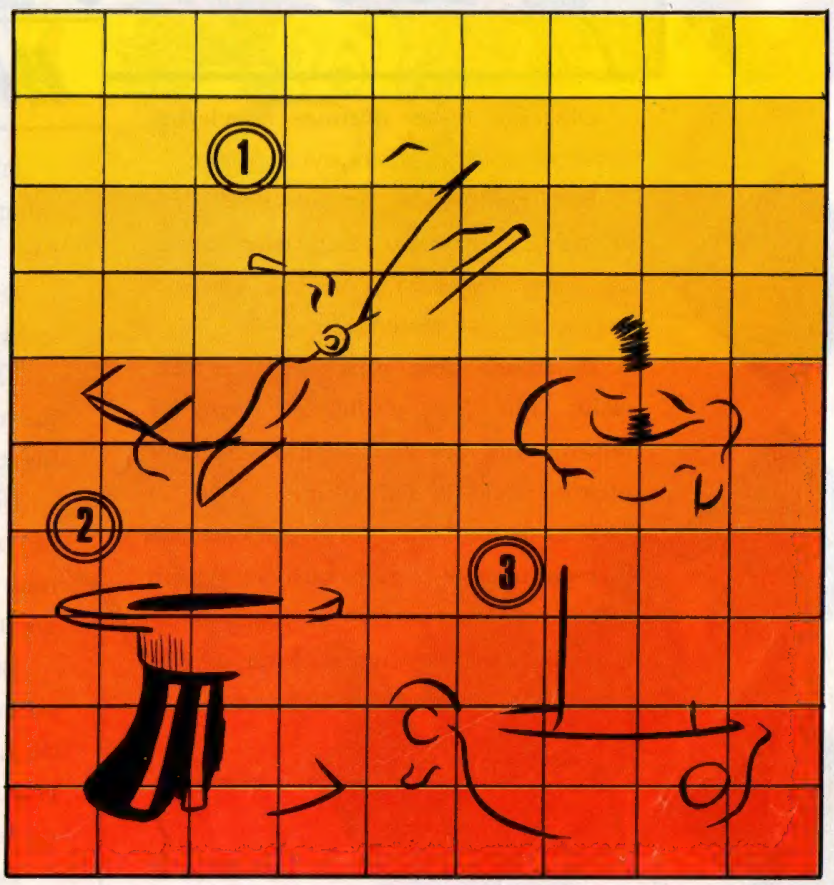

GEÇEN SAYININ BİL BUL EĞLEN YANITLARI

1-A KARESİ VE D KARESİ

2-C-2, G-4, D-6
B-4, A-6, E-7
F-7

3- 7 TANE ELMA

BUGÜN ÜLKER ÇİKOLATA'YI

İlçe Halk Kütüphanesi Müdürlüğü

HAK ETTİM !

Okuldan döner dönmez ödevlerini, derslerini bitirmiş. Sıra oyuna gelmiş.

Ben geldiğimde, içeride sanki yer yerinden oynuyordu ! Bağırışlar, çığlıklar, uzay savaşları... Annesi, anneannen geldi, diye seslendi.

Bi dakka, dedi. Kısa süren bir sessizlik oldu. İçeri girdiğimde şöyle bir baktım, her şey yerli yerindeydi. Gülmekten kendimi alamadım.

Kim demiş benim torunum yaramaz diye canım. Böyle uslu, tatlı çocukların ödülü tatlı olur zaten ! (Getirdiğim Ülker Çikolata'sını verdim. Bana da tattırmaz mı, düşüncelidir de canım.)

Okuldan döner dönmez ödevlerimi bir güzel bitirdim. Derslerimi de çalıştım. Sıra oyuna geldi.

Durur mu, bunu duyan bütün oyun kahramanları geldi: Kızılderili reisi Baltalı Kuş ve savaşçıları, Şerif Posbıyık, Kahraman Pilot ve Pırpırı, güçlü uzay kubbesi ve içindekiler !

Bu kadar kahraman bir araya gelince, birazcık gürültü olmuş (!) tabii; annem içerden seslendi... Anneannen geldi, dedi.

Bi dakka, dedim. Hepsini gönderip odamı topladım. Anneannem girdiğinde her şey düzenliydi. Şöyle bir baktı, güldü. Kim demiş benim torunum yaramaz diye canım, dedi.

Böyle uslu, tatlı çocukların ödülü de Ülker Çikolata olurmuş !

ÜLKER

tadı nefis, fiyatı tatlı!

Yalayıp yutun Armağanı bulun!

Algida®

ASLANLI ÇUBUĞU BULANA BEDAVA

max

Aslanların aslanı, ormanların kralı aslan arkadaşınız Max size, yüzbinlerce bedava Max buz krem armağan ediyor. Şimdi hemen koşun. Bir Max alın... yalayıp yutun. Aslanlı çubuğu bulun. Anında, bir bedava Max kazanın.

Bu kampanya Milli Piyango İdaresi'nin 19.03.1991 tarih ve BODB-1991/416-2903 sayılı izniyle düzenlenmiştir. Kampanya 31.08.1991 tarihinde sona erecektir. %8 oranında bedava vardır. Bu kampanya 01.05.1991 tarihinden itibaren geçerlidir.

HER KUTUDA BAŞKA ARABA

Ve, işte karşınızda Nesquik!
Bir bardak sıcak sütün içine,
iki kaşık **Nesquik** katıp, karıştırın.
Tadı harika olacak!

Dünya çocuklarının sevgilisi Nesquik, harika armağanlarla sizi bekliyor.

Her **Nesquik** kutusunun

arkasında bir

araba var. Her kutuda,

başka model, başka renk. Alın, biriktirin, yarıştırın,

koleksiyon yapın.

Kaçırmayın,

eksik bırakmayın!